

Rapport

Hoe veilig is Valkenburg aan de Geul?

Veiligheidsmonitor gemeente Valkenburg aan de Geul 2021
Augustus 2022

Colofon

Uitgave

I&O Research
Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2022/171

Datum

augustus 2022

Opdrachtgever

Gemeente Valkenburg aan de Geul

Auteurs

Rosan Nijkamp
Gwendolyn van Straaten

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
2 Inleiding	10
2.1 Over de Veiligheidsmonitor	10
2.2 Steekproef en respons	11
2.3 Vragenlijst	11
2.4 Analyse	12
2.5 Presentatie van cijfers	12
2.6 Leeswijzer	13
3 Leefbaarheid woonbuurt	14
3.1 Fysieke voorzieningen	14
3.2 Sociale cohesie	15
3.3 Oordeel over de woonbuurt	17
3.4 Functioneren gemeente	18
4 Overlast in de buurt	20
4.1 Totale overlast	20
4.2 Fysieke verloedering	21
4.3 Sociale overlast	22
4.4 Verkeersoverlast	23
4.5 Milieuoverlast	24
4.6 Aanpak van buurtproblemen	25
5 Veiligheidsbeleving	26
5.1 Veiligheidsbeleving in de buurt	26
5.2 Veiligheidsbeleving algemeen	29
5.3 Verwachte kans op slachtofferschap	29
5.4 Respectloos gedrag	30
5.5 Discriminatie	31
5.6 Weerbaarheid	32
6 Slachtofferschap traditionele criminaliteit	33
6.1 Slachtofferschap traditionele criminaliteit	33
6.2 Slachtofferschap geweldsdelicten	34
6.3 Slachtofferschap vermogensdelicten	36
6.4 Slachtofferschap vandalismedelicten	37
7 Slachtofferschap online criminaliteit	38
7.1 Slachtofferschap online criminaliteit	38
7.2 Slachtofferschap online oplichting of fraude	39
7.3 Hacken	40
7.4 Online bedreiging of intimidatie	41

8	Preventie	42
8.1	Preventief gedrag	42
8.2	Preventieve maatregelen in en om de woning	43
8.3	Online preventie	44
8.4	Buurtpreventie	45
9	Burgers en politie	46
9.1	Contacten burgers met politie	46
9.2	Functioneren politie in de buurt	48
9.3	Functioneren politie in het algemeen	50
A	Bijlage trends en ontwikkelingen	51
A.1	Landelijke trends in de veiligheidsmonitor	51
A.2	Patronen in de Veiligheidsmonitor	53

Samenvatting

De Veiligheidsmonitor is een tweejaarlijks terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. De Veiligheidsmonitor wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, gemeenten en politie. In 2021 heeft de gemeente Valkenburg aan de Geul voor de eerste keer meegedaan aan de Veiligheidsmonitor.

Hieronder zijn de belangrijkste resultaten van de Veiligheidsmonitor Valkenburg aan de Geul 2021 beschreven. Allereerst door middel van een situatiebeschrijving per veiligheidsthema en daarna door in te zoomen op benchmarks.

Leefbaarheid woonomgeving: Inwoners van Valkenburg aan de Geul zijn positiever over het functioneren van de gemeente en over de zichtbaarheid van gemeentelijke handhavers in vergelijking tot het basisteam Heuvelland. Over de fysieke voorzieningen zijn inwoners van Valkenburg aan de Geul minder positief.

Over het geheel genomen krijgt de leefbaarheid van de woonomgeving in de gemeente Valkenburg aan de Geul een vergelijkbaar rapportcijfer als in het basisteam Heuvelland. Wel zijn inwoners van de gemeente Valkenburg aan de Geul minder positief over fysieke voorzieningen dan Heuvelland, vooral op de speelplekken voor kinderen en de voorzieningen voor jongeren. Over de gemeentelijke handhaving en het functioneren van de gemeente zijn inwoners van Valkenburg aan de Geul meer te spreken dan gemiddeld in Heuvelland. Inwoners zijn vaker tevreden over de aanpak van de leefbaarheid en veiligheid van de gemeente. Ook zijn inwoners meer tevreden over de zichtbaarheid en het functioneren van gemeentelijke handhavers. Er zijn geen significante verschillen tussen de gemeente Valkenburg aan de Geul en Heuvelland wat betreft de schaalscore voor sociale cohesie, het rapportcijfer voor de leefbaarheid van de woonbuurt en de buurtonwikkeling.

Overlast in de buurt: te hard rijden, parkeerproblemen en hondenpoep zijn de grootste veroorzakers van overlast in Valkenburg aan de Geul.

De algehele overlast (fysieke verloedering, sociale overlast, verkeersproblemen en milieuproblemen) in de woonbuurt is in de gemeente Valkenburg aan de Geul vergelijkbaar met het basisteam Heuvelland. Wel komt overlast van hondenpoep in de gemeente minder vaak voor dan in het basisteam Heuvelland. Daar staat tegenover dat een groter aandeel van de inwoners van de gemeente aangeeft dat agressief gedrag in het verkeer, dronken mensen op straat, overlast door verwarde personen en overlast van horeca in de buurt wel eens voor komt. In de top 3 van problemen die als eerste aangepakt moeten worden volgens de inwoners staan te hard rijden, parkeerproblemen en hondenpoep.

Veiligheidsbeleving: Valkenburg aan de Geul scoort op alle vormen van veiligheidsbeleving vergelijkbaar met het basisteam Heuvelland.

De totale veiligheidsbeleving in de gemeente Valkenburg aan de Geul is vergelijkbaar met het basisteam Heuvelland. Ook binnen alle acht aspecten scoren de gemeente en het basisteam vergelijkbaar. Enkel geven inwoners van de gemeente aan dat respectloos gedrag door personeel van overheidsinstanties vaker voor komt dan gemiddeld in Heuvelland. De algemene veiligheid wordt beoordeeld met een 7,7 door de inwoners van Valkenburg aan de Geul.

Slachtofferschap: Valkenburg aan de Geul scoort op alle vormen van slachtofferschap vergelijkbaar met het basisteam Heuvelland.

Het aantal delicten van traditionele en online criminaliteit in de gemeente Valkenburg aan de Geul is vergelijkbaar met het basisteam Heuvelland. Wat betreft traditionele criminaliteit zijn er geen significante verschillen waargenomen tussen de gemeente en het basisteam op het aantal geweldsdelicten, vermogensdelicten en de hoeveelheid vernielingen in de woonbuurt. Wel is de aangiftebereidheid in Valkenburg aan de Geul hoger dan gemiddeld in Heuvelland.

Preventie: de inwoners van Valkenburg aan de Geul nemen een vergelijkbare hoeveelheid maatregelen ter preventie van criminaliteit in vergelijking met het basisteam Heuvelland.

Over het geheel gezien scoort de gemeente Valkenburg aan de Geul vergelijkbaar op het thema 'Preventie' met het basisteam Heuvelland. Op het aantal maatregelen rondom preventief gedrag en het aantal maatregelen in en rondom het huis zijn geen significante verschillen gevonden tussen de gemeente en het basisteam. Ook op het punt van buurtpreventie scoren de gemeente en het basisteam vergelijkbaar.

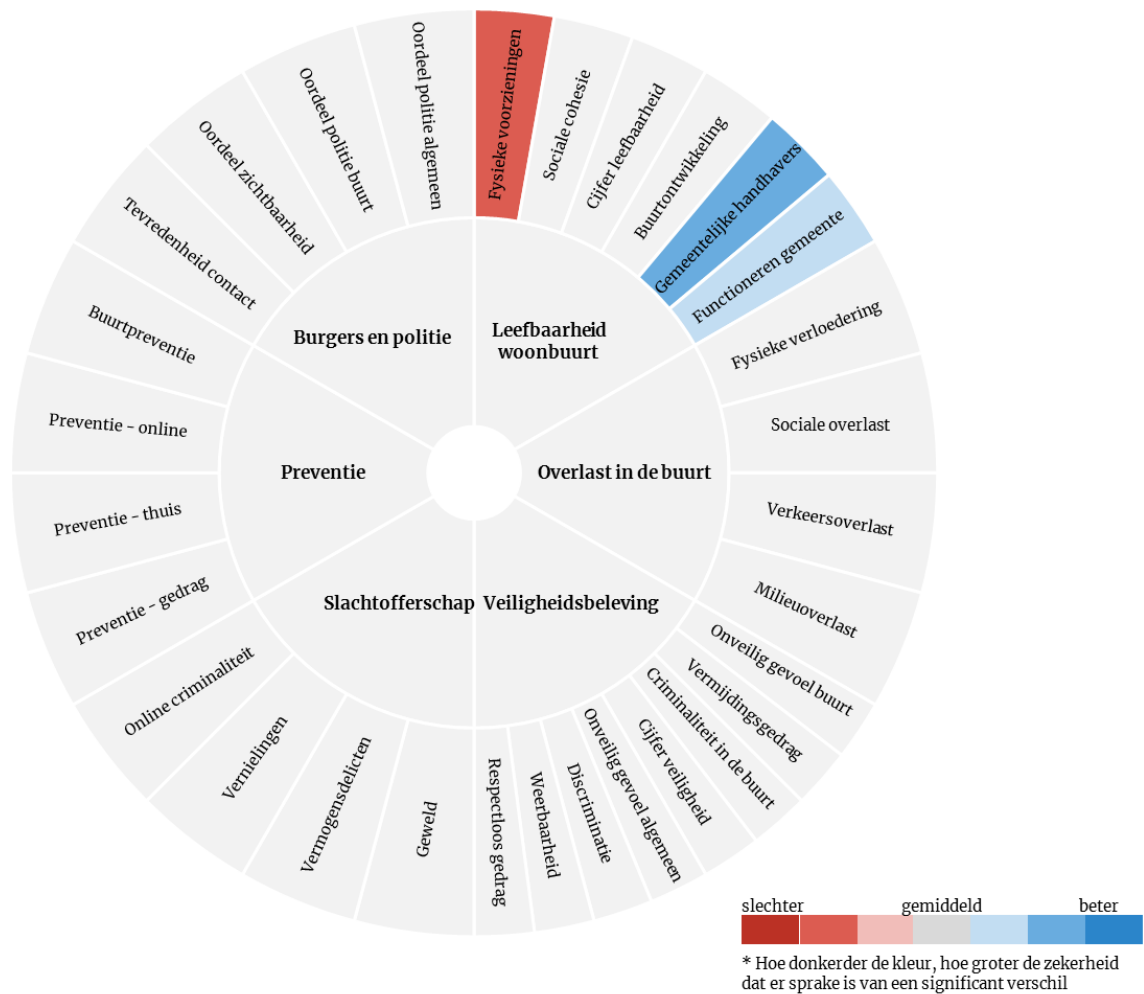

Contact burgers en politie: inwoners van Valkenburg aan de Geul zijn even positief over de politie in hun buurt als gemiddeld in het basisteam Heuvelland

Ook wat betreft het thema 'Contact tussen burgers en politie' scoort de gemeente Valkenburg aan de Geul vergelijkbaar met het basisteam Heuvelland. Inwoners van de gemeente en het basisteam hebben gemiddeld gezien een even positief oordeel over de politie in hun buurt en zijn ongeveer even tevreden over de zichtbaarheid van de politie in hun buurt. Het oordeel over de politie *in het algemeen* is in de gemeente en het basisteam ook vergelijkbaar. Inwoners van de gemeente en het basisteam hadden ongeveer evenveel contact met de politie. De tevredenheid over het contact met de politie is wederom vergelijkbaar.

Leefbaarheid- en veiligheid in Valkenburg aan de Geul t.o.v. basisteam Heuvelland

Valkenburg aan de Geul vergeleken met de veiligheidsregio Limburg-Zuid en Nederland

Benchmark: Valkenburg aan de Geul wijkt op verschillende aspecten af van de referentiegebieden de veiligheidsregio Limburg-Zuid en Nederland

De schaalscore voor fysieke voorzieningen in de woonbuurt ligt in Valkenburg aan de Geul met een 6,2 lager dan het landelijk gemiddelde (6,5). De gemiddelde schaalscore op sociale cohesie is daartegen in de gemeente met een 6,8 hoger dan gemiddeld in de veiligheidsregio Limburg-Zuid (6,3) en het landelijk gemiddelde (6,4). Het percentage inwoners dat vindt dat de woonbuurt het afgelopen jaar vooruit is gegaan, is in de gemeente lager dan gemiddeld in Nederlands (7% tegenover 11%). Daar tegenover vindt 13 procent van de inwoners dat de woonbuurt achteruit is gegaan. Dit percentage is lager dan gemiddeld in de veiligheidsregio (18%) en Nederland (16%). Gemiddeld wordt de leefbaarheid

van de woonbuurt in Valkenburg aan de Geul beoordeel met een 7,8. Hiermee scoort de gemeente 0,3 punten hoger dan de veiligheidsregio (7,5) en vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde.

Wat betreft de tevredenheid over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid, is in Valkenburg aan de Geul 47 procent van de inwoners hierover tevreden. Hiermee scoort de gemeente hoger op de tevredenheid dan gemiddeld in de veiligheidsregio Limburg-Zuid (37%) en het Nederland (44%). Ook zijn inwoners van de gemeente vaker tevreden over het functioneren van de gemeentelijke handhavers (31%) dan gemiddeld in de veiligheidsregio (22%) en in Nederland (25%).

Wanneer wordt gekeken naar de overlast in de woonbuurt, zien we dat bijna één op de vijf inwoners van Valkenburg aan de Geul (18%) veel overlast ervaart van de totale fysieke verloedering in hun buurt. De ervaren overlast van verloedering is in de gemeente daarmee wel lager dan gemiddeld in de veiligheidsregio Limburg-Zuid (29%) en in Nederland (22%). Acht procent van de inwoners ervaart veel sociale overlast. Dit percentage ligt ook aanzienlijk lager dan gemiddeld in de veiligheidsregio (15%) en het landelijk gemiddelde (12%). Wel ervaren inwoners van Valkenburg aan de Geul meer verkeersoverlast dan gemiddeld in Nederland (37% tegenover 31%).

Op de veiligheidsbeleving scoort de gemeente op een aantal punten beter dan veiligheidsregio en het landelijk gemiddelde. Negen procent van de inwoners zegt zich wel eens onveilig te voelen in hun woonbuurt. Dit percentage is aanzienlijk lager dan in de veiligheidsregio (17%) en het landelijke gemiddelde (14%). Drie procent van de inwoners van Valkenburg aan de Geul geeft daarnaast aan dat er veel criminaliteit in de buurt plaatsvindt. Dit is ook lager dan in de veiligheidsregio (11%) en Nederland (9%). De algemene veiligheid wordt in de gemeente beoordeeld met een 7,7. Inwoners beoordelen de algemene veiligheid hiermee hoger dan gemiddeld in de veiligheidsregio (7,3). Bijna een op de drie inwoners van Valkenburg aan de Geul (29%) geeft aan in het algemeen wel eens een onveilig gevoel te ervaren. Dit percentage ligt wederom lager in de gemeente dan in de veiligheidsregio (36%) en gemiddeld in Nederland (33%). Daarnaast heeft 8 procent van de inwoners zich het afgelopen jaar wel eens gediscrimineerd gevoeld. Ook dit percentage is lager dan in de veiligheidsregio (11%) en landelijk gemiddelde (11%).

Het aantal personen dat slachtoffer is geworden van traditionele criminaliteit ligt in de gemeente Valkenburg aan de Geul (13%) lager in de veiligheidsregio (17%) en Nederland (17%). Voornamelijk het aantal slachtoffers van vermogensdelicten is in de gemeente lager dan gemiddeld in Nederland (6% tegenover 9%). Het aantal personen dat slachtoffer werd van geweldsdelicten en vandalismedelicten is vergelijkbaar. Ook wat betreft het aantal slachtoffers van online criminaliteit ligt in de gemeente, de veiligheidsregio en Nederland nagenoeg gelijk.

Inwoners van Valkenburg aan de Geul vertonen wel meer preventief gedrag en nemen meer preventieve maatregelen om criminaliteit te voorkomen dan gemiddeld in Nederland. Gemiddeld nemen inwoners van de gemeente 2,5 van de vier uitgevraagde maatregelen rondom preventief gedrag. Deze somscore is hoger dan gemiddeld in Nederland (2,1). Ook in en rondom het huis nemen inwoners meer preventieve maatregelen. Gemiddeld hebben inwoners van de gemeente 2,1 van de zes uitgevraagde preventieve maatregelen in hun huis getroffen. Het landelijke gemiddeld ligt hier op 1,7 maatregelen. Wanneer het gaat om online preventie, is het aantal genomen maatregelen vergelijkbaar.

Tenslotte is gevraagd naar de tevredenheid van de politie. Vier op de tien inwoners van Valkenburg aan de Geul zijn tevreden over het functioneren van de politie in de buurt (41%). Dit maakt dat de inwoners van de gemeente vaker tevreden zijn over de politie in hun buurt dan gemiddeld in de veiligheidsregio (32%) en in Nederland (37%). Ook zijn de inwoners vaker tevreden over de zichtbaarheid van de politie in de woonbuurt dan in de veiligheidsregio (34% tegenover 28%) en over het functioneren van de politie in het algemeen in vergelijking met de veiligheidsregio (50% tegenover 43%).

2 Inleiding

De Veiligheidsmonitor is een tweejaarlijks terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. De Veiligheidsmonitor wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, gemeenten en politie. In 2021 heeft Valkenburg aan de Geul voor de eerste keer meegedaan aan de Veiligheidsmonitor. Dit rapport doet verslag van dit grootschalige onderzoek. Achtereenvolgens bespreken we in dit inleidende hoofdstuk de achtergrond van de Veiligheidsmonitor (paragraaf 1.1), de steekproef en respons (par. 1.2), de vragenlijst (par. 1.3), de weging en analyse (par. 1.4), presentatie van de cijfers (par. 1.5) en de leeswijzer (par. 1.6).

2.1 Over de Veiligheidsmonitor

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid laat tweejaarlijks 65.000 enquêtes onder de Nederlandse bevolking afnemen door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en I&O Research. Individuele gemeenten kunnen zich aansluiten bij de Veiligheidsmonitor (deelnemers). Deelnemers aan de Veiligheidsmonitor kopen enquêtes in bij I&O Research, boven op de enquêtes die vanuit het landelijke deel voor hun eigen gemeente beschikbaar zijn. Daarbij kunnen deelnemers zelf kiezen met welke frequentie ze aan de Veiligheidsmonitor willen deelnemen (tweejaarlijks of anders).

Meer informatie over de Veiligheidsmonitor is na te lezen op de website van de Veiligheidsmonitor (www.veiligheidsmonitor.nl).

In 2021 is de opzet en inhoud van de Veiligheidsmonitor tegen het licht gehouden¹. Het onderzoeksterrein is immers continu in beweging: nieuwe vormen van criminaliteit ontstaan en ontwikkelen zich steeds sneller (denk aan online criminaliteit) en in het verlengde daarvan verandert ook de behoefte aan informatie vanuit bestuur en beleid. Concreet is de vragenlijst van de Veiligheidsmonitor grondig herzien, daarnaast is het onderzoek alleen als internetenquête uitgevoerd en zijn er geen papieren vragenlijsten meer gebruikt en is er niet meer nagebeld op de non-respons.

Als gevolg van dit herontwerp zijn de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor 2021 niet meer 1-op-1 vergelijkbaar met eerdere edities. Om toch trends en ontwikkelingen in beeld te kunnen brengen is een voorziening getroffen waarmee – door middel van omrekenfactoren – voor een aantal belangrijke indicatoren toch vergelijkingen met eerdere jaren kunnen worden gemaakt. Op het moment van opstellen van deze rapportage zijn de omrekenfactoren op gemeenteniveau echter nog niet beschikbaar. CBS verwacht deze omrekenfactoren in de zomer van 2022 te publiceren.

¹ CBS – Veiligheidsmonitor 2021

De rapportage van de Veiligheidsmonitor Valkenburg aan de Geul 2021 bevat om deze redenen geen trends en ontwikkelingen op gemeenteniveau, maar alleen de uitkomsten van 2021. In de bijlage van deze rapportage is wel een samenvatting van belangrijke landelijke trends en ontwikkelingen opgenomen uit de landelijke rapportage van de Veiligheidsmonitor 2021 van het CBS.

2.2 Steekproef en respons

Voor dit onderzoek is door het CBS een aselechte steekproef getrokken van 3.196 inwoners² uit de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Valkenburg aan de Geul. Bij het trekken van de steekproef is rekening gehouden met het schaalniveau waarop de gemeente Valkenburg aan de Geul informatie wenst te ontvangen. De gemeente wil graag inzicht in de ervaren veiligheid op gemeenteniveau.

De geselecteerde inwoners kregen in augustus 2021 een brief thuis met een persoonlijke uitnodiging voor deelname aan het onderzoek en konden vervolgens tot november online de vragenlijst invullen. Aan non-responders is tweemaal een herinnering per post gestuurd.

In totaal hebben 1.131 van de 3.196 geselecteerde inwoners een volledige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 35,4 procent. Het landelijke responspercentage van de Veiligheidsmonitor 2021 bedraagt 31,7 procent. Er hebben 36 inwoners van Valkenburg aan de Geul deelgenomen aan de landelijke Veiligheidsmonitor. Deze zijn toegevoegd aan het respondentenbestand. De totale respons in Valkenburg aan de Geul komt daarmee uit op 1.167. In de separate bijlage Tabellenboek is de responsverdeling opgenomen, uitgesplitst naar persoonlijke kenmerken.

2.3 Vragenlijst

De vragenlijst van de Veiligheidsmonitor bestaat uit 11 standaard vragenblokken waarin verschillende onderwerpen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid aan bod komen. Valkenburg aan de Geul heeft geen gebruik gemaakt van de vrije ruimte van de vragenlijst om vragen over lokale onderwerpen toe te voegen. Het kader hieronder geeft een overzicht van de verschillende onderwerpen in de vragenlijst van Valkenburg aan de Geul.

Overzicht van vraagblokken in vragenlijst van de Veiligheidsmonitor

- Leefbaarheid woonbuurt
- Beleving overlast in de buurt
- Veiligheidsbeleving
- Slachtofferschap
- Tevredenheid laatste politiecontact
- Oordeel functioneren politie in de buurt
- Oordeel functioneren politie algemeen
- Oordeel functioneren gemeente
- Preventie
- Respectloos gedrag
- Achtergrondkenmerken

² Het betreft inwoners van 15 jaar en ouder in particuliere huishoudens. Dit is exclusief inwoners die verblijven in instellingen, inrichtingen en tehuizen.

2.4 Analyse

Voor steekproefonderzoek is het van groot belang dat de steekproef op grond waarvan uitspraken worden gedaan zo veel mogelijk representatief is voor de populatie waarnaar wordt gegeneraliseerd. Om de representativiteit van de steekproef te vergroten is een weging toegepast. Weging is een rekenkundige bewerking, die ervoor zorgt dat een eventuele scheefheid van de respons ten opzichte van de populatie wordt gecorrigeerd. Dit gebeurt door bevolkingsgroepen die in de respons onder- dan wel oververtegenwoordigd zijn zwaarder of juist minder zwaar in de resultaten mee te laten tellen. Aan het databestand van de Veiligheidsmonitor is door het CBS een weging toegevoegd. In deze weging zijn onder andere de volgende kenmerken meegenomen: leeftijd, geslacht, huishoudgrootte, stedelijkheidsgraad en herkomst. De steekproef van de Veiligheidsmonitor is dankzij de weging op deze kenmerken representatief voor de bevolking van gemeente Valkenburg aan de Geul.

2.5 Presentatie van cijfers

In dit rapport worden de resultaten voornamelijk op twee wijzen gepresenteerd:

- Een deel van de resultaten wordt gepresenteerd in de vorm van percentages, bijvoorbeeld het percentage personen dat ergens tevreden over is. Bij de berekening van de percentages in deze rapportage is de werkwijze van het CBS gevolgd: de 'weigert' - en 'weet niet' - antwoorden zijn *niet* buiten beschouwing gelaten.
- In dit rapport wordt veel gebruik gemaakt van zogenoemde schaalscores. Dit zijn cijfermatige samenvattingen van meerdere met elkaar samenhangende vragen. Bij de berekening van deze scores is de werkwijze van het CBS gevolgd: de waarde van iedere schaalscore varieert op een schaal tussen 0 en 10. Bij de berekening van de schaalscores zijn de 'weigert' - en 'weet niet' - antwoorden , eveneens conform CBS-werkwijze, *wel* buiten beschouwing gelaten.

Let op! Een schaalscore staat niet gelijk aan een rapportcijfer, omdat de indicatoren zijn samengesteld op basis van percentages en niet op basis van rapportcijfers.

De uitkomsten van Valkenburg aan de Geul zijn in dit rapport afgezet tegen de resultaten in het basisteam Heuvelland, de veiligheidsregio Limburg-Zuid en de landelijke cijfers over 2021 (Nederland). De uitkomsten volgens de geografische indeling van de politie (basisteam, district en politie-eenheid) zijn opgenomen in de bijlage Tabellenboek.

Tabel 2.1 - Geografische indeling gemeente Valkenburg aan de Geul

Basisteam(s)	District	Veiligheidsregio	Eenheid
Heuvelland	Zuid-West-Limburg	Limburg-Zuid	Limburg

Verschillen tussen de resultaten van de gemeente Valkenburg aan de Geul en basisteam en de veiligheidsregio worden beschreven als deze significant zijn. Het is dan minimaal 95 procent zeker dat de resultaten ook daadwerkelijk van elkaar verschillen en het gevonden verschil niet te wijten is aan toeval. Verschillen tussen de resultaten van de gemeente Valkenburg aan de Geul en Nederland worden beschreven als deze 3 procent of groter zijn (bij percentages) en 0,3 punt (bij rapportcijfers en indicatoren). Er is voor deze gradaties gekozen omdat deze het dichtst in de buurt komen van de standaard betrouwbaarheidsmarge van de resultaten.

2.6 Leeswijzer

In de hoofdstukken 2 tot en met 4 worden de resultaten gepresenteerd over achtereenvolgens de leefbaarheid van de woonbuurt, beleving van buurtoverlast en veiligheidsbeleving. De hoofdstukken 5 en 6 gaan in op slachtofferschap van traditionele criminaliteit en online criminaliteit. Hoofdstuk 7 geeft een beeld van genomen preventiemaatregelen en buurtpreventie en hoofdstuk 8 behandelt de tevredenheid over de politie. In bijlage 1 geven we een korte samenvatting van landelijke trends en samenhangen in de Veiligheidsmonitor.

Bij dit rapport horen verder een Excel-bestand ('Tabellenboek') met alle uitkomsten van de Veiligheidsmonitor en een overzicht van de Indicatoren Kernbeleid Veiligheid voor Valkenburg aan de Geul, en de vragenlijst. Deze zijn als separate bijlagen meegeleverd.

3 Leefbaarheid woonbuurt

Dit hoofdstuk gaat over de leefbaarheid van de woonomgeving in Valkenburg aan de Geul. In paragraaf 2.1 wordt de door inwoners ervaren kwaliteit van fysieke voorzieningen in de woonbuurt beschreven. In paragraaf 2.2 staat de betrokkenheid van inwoners bij de woonbuurt, oftewel de sociale cohesie in Valkenburg aan de Geul centraal. Paragraaf 2.3 beschrijft hoe de bewoners de leefbaarheid beoordelen en hoe zij de ontwikkeling van de buurt ervaren. Paragraaf 2.4 sluit af met de tevredenheid over het functioneren van de gemeente als het gaat om leefbaarheid en veiligheid, en over zichtbaarheid van de gemeentelijke handhavers.

3.1 Fysieke voorzieningen

De aanwezigheid van fysieke voorzieningen en het onderhoud hiervan kunnen van invloed zijn op de leefbaarheid van de eigen woonbuurt. Bewoners is gevraagd hoe tevreden zij zijn over vijf voorzieningen in hun eigen leefomgeving (

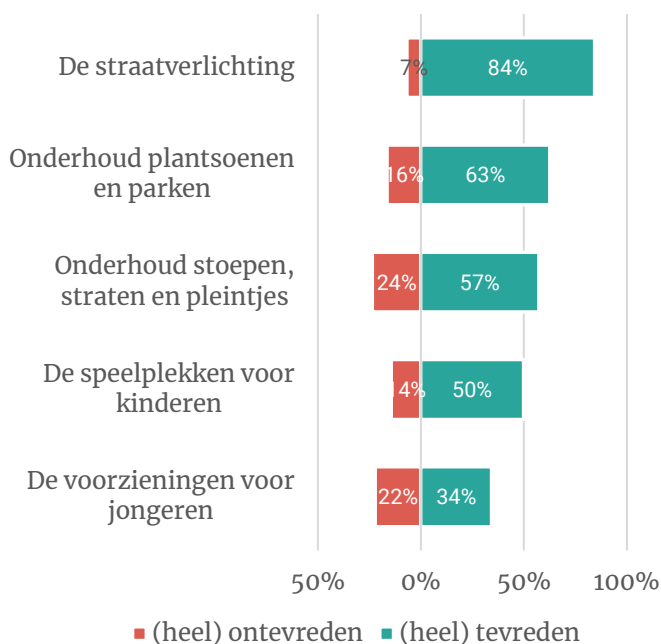
Figuur 3.1). Daarnaast is op basis van de scores op deze vijf stellingen een schaalscore 'fysieke kwaliteit' berekend (

Figuur 3.2).

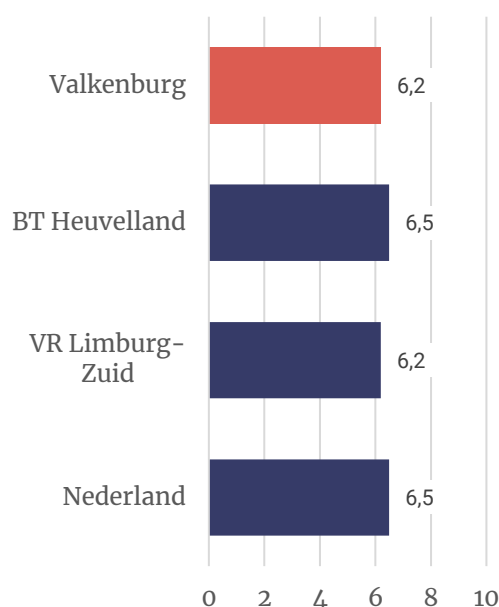

De schaalscores voor fysieke kwaliteit zijn berekend op basis van de vijf stellingen over fysieke voorzieningen. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te meer inwoners de kwaliteit van de aanwezige fysieke voorzieningen waarderen.

Figuur 3.1 – Tevredenheid fysieke voorzieningen

Figuur 3.2 - Fysieke kwaliteit (schaalscore)

De inwoners van Valkenburg aan de Geul zijn het meest tevreden over de straatverlichting (84%), gevolgd door het onderhoud van plantsoenen en parken (63%). Over de voorzieningen voor jongeren zijn inwoners van Valkenburg aan de Geul minder tevreden. Circa een derde van de inwoners geeft slechts aan hier (heel) tevreden over te zijn (34%). Wanneer we kijken naar de schaalscore dan is de tevredenheid over de fysieke kwaliteit in Valkenburg aan de Geul (6,2) significant lager dan in gemiddeld in het basisteam Heuvelland (6,5). Ook ligt de gemiddelde score in Valkenburg aan de Geul lager dan het landelijk gemiddelde (6,5).

84%

van de inwoners van Valkenburg aan de Geul is (heel) tevreden over de straatverlichting in hun gemeente.

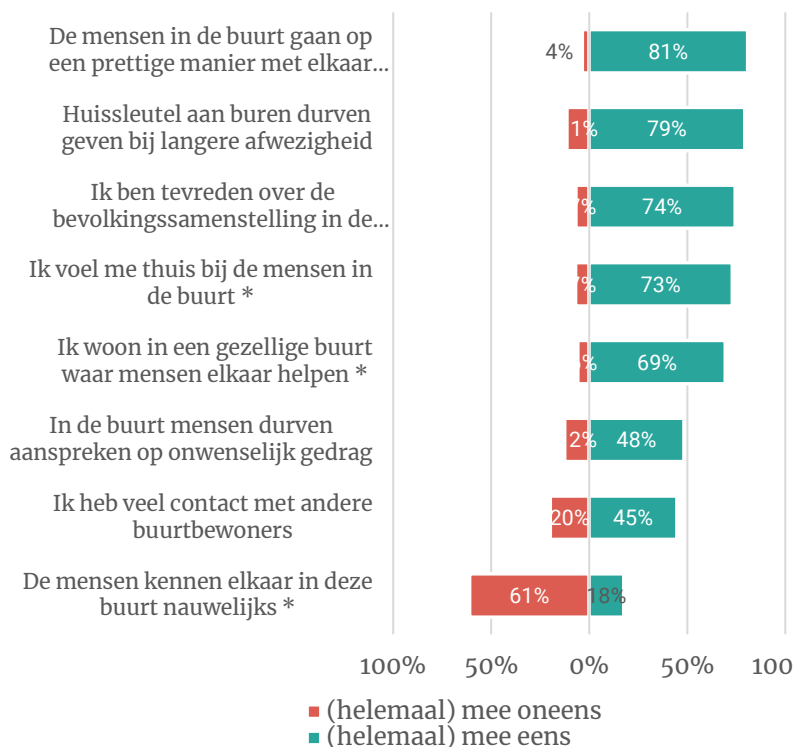
3.2 Sociale cohesie

De leefbaarheid van een woonbuurt wordt niet alleen bepaald door de aanwezigheid en kwaliteit van fysieke voorzieningen. Ook de sociale cohesie in de woonbuurt speelt hierbij een rol. Bij sociale cohesie gaat het om de mate waarin burgers vinden dat zij zelf en anderen betrokken zijn bij hun woonbuurt. Aan de inwoners zijn acht stellingen voorgelegd over sociale cohesie (Figuur 3.3). Daarnaast is op basis van de scores op vier van de acht voorgelegde stellingen een schaalscore berekend (Figuur 3.4).

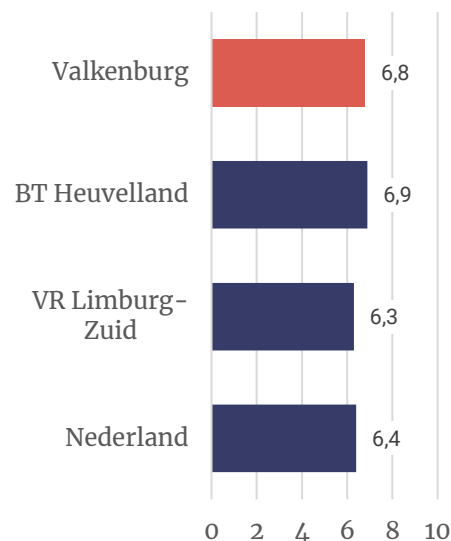

De schaalscores voor sociale cohesie zijn berekend op basis van de stellingen 'de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om', 'ik voel me thuis bij de mensen in de buurt', 'ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen' en 'de mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks'. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te positiever men is over de sociale cohesie in de eigen woonbuurt.

Figuur 3.3 - Stellingen over sociale cohesie
* in schaalscore sociale cohesie

Figuur 3.4 - Sociale cohesie (schaalscore)

Acht op de tien inwoners van Valkenburg aan de Geul vinden dat inwoners in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan (81%). Daarnaast durven ook bijna acht op de tien inwoners hun huissleutel aan hun burens te geven wanneer zij langere tijd afwezig zijn (79%). Ook geven circa driekwart van de inwoners aan tevreden te zijn met de bevolkingssamenstelling in de buurt (74%) en voelen zich thuis bij de mensen die wonen in hun buurt (73%). Iets minder dan twee op de tien inwoners hebben het gevoel dat mensen in de buurt elkaar nauwelijks kennen (18%).

De gemiddelde schaalscore voor sociale cohesie in de gemeente Valkenburg aan de Geul is een 6,8. De gemiddelde schaalscore voor sociale cohesie in Valkenburg aan de Geul is hoger dan in de veiligheidsregio Limburg-Zuid (6,3) en gemiddeld in Nederland (6,4).

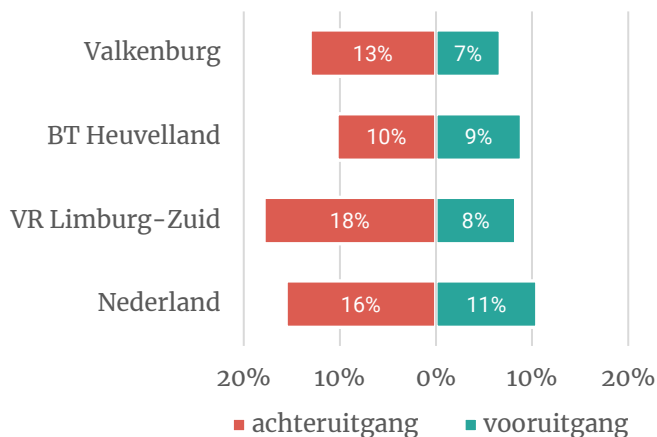
81%

Van de inwoners van Valkenburg aan de Geul vinden dat buurtbewoners op een prettige manier met elkaar omgaan.

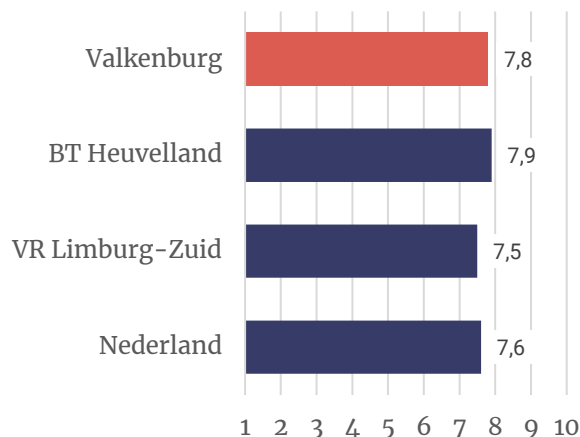
3.3 Oordeel over de woonbuurt

De inwoners van Valkenburg aan de Geul is ook een aantal algemene vragen voorgelegd over de ontwikkeling van hun eigen woonbuurt. Vindt men dat de eigen buurt in het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan? Het oordeel over de ontwikkeling van de woonbuurt wordt uitgedrukt in het aandeel inwoners dat zegt dat de buurt vooruit is gegaan en het aandeel dat vindt dat de buurt achteruit is gegaan (Figuur 3.5). Ook is gevraagd naar een oordeel over hoe prettig men het vindt om in de buurt te wonen (Figuur 3.6).

Figuur 3.5 – Ontwikkeling woonbuurt (percentage)

Figuur 3.6 – Oordeel leefbaarheid woonbuurt (rapportcijfer)

Zeven procent van de inwoners van Valkenburg aan de Geul vindt dat de woonbuurt in het afgelopen jaar vooruit is gegaan. Dit is 4 procent lager dan gemiddeld in Nederland. Daar tegenover vindt 13 procent van de inwoners van Valkenburg aan de Geul dat de woonbuurt achteruit is gegaan. Dit percentage is ook lager dan gemiddeld in de veiligheidsregio Limburg-Zuid (18%) en Nederland (16%). Inwoners van Valkenburg aan de Geul zijn dus vooral van mening dat de buurt het afgelopen jaar gelijk is gebleven (78%). Hierin verschillen ze van de veiligheidsregio (71%) en landelijk (71%).

Gemiddeld wordt de leefbaarheid van de woonbuurt in Valkenburg aan de Geul beoordeeld met een 7,8. Deze score is vergelijkbaar met de scores in het basisteam Heuvelland en het landelijk gemiddelde. Wel scoort de gemeente Valkenburg aan de Geul hier 0,3 punten hoger dan veiligheidsregio Limburg-Zuid.

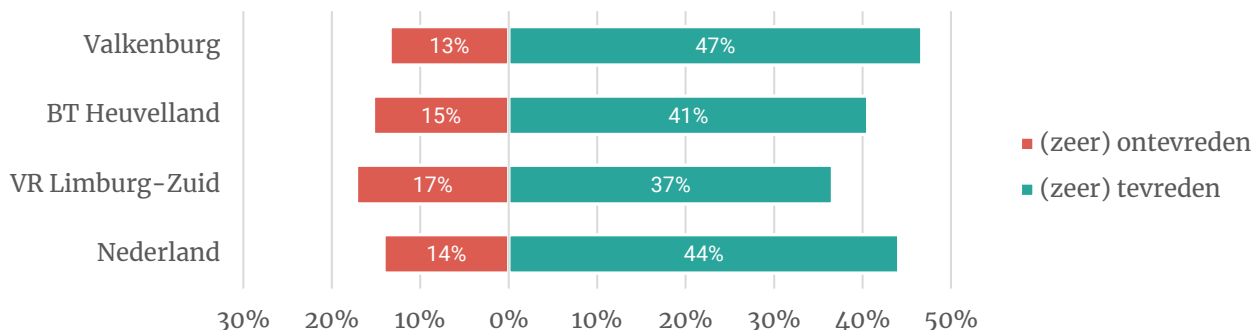
7,8

is het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners van Valkenburg aan de Geul de leefbaarheid van hun woonbuurt geven.

3.4 Functioneren gemeente

De inwoners is gevraagd om een oordeel te geven over het totale functioneren van de gemeente Valkenburg aan de Geul op het gebied van leefbaarheid en veiligheid (Figuur 3.7).

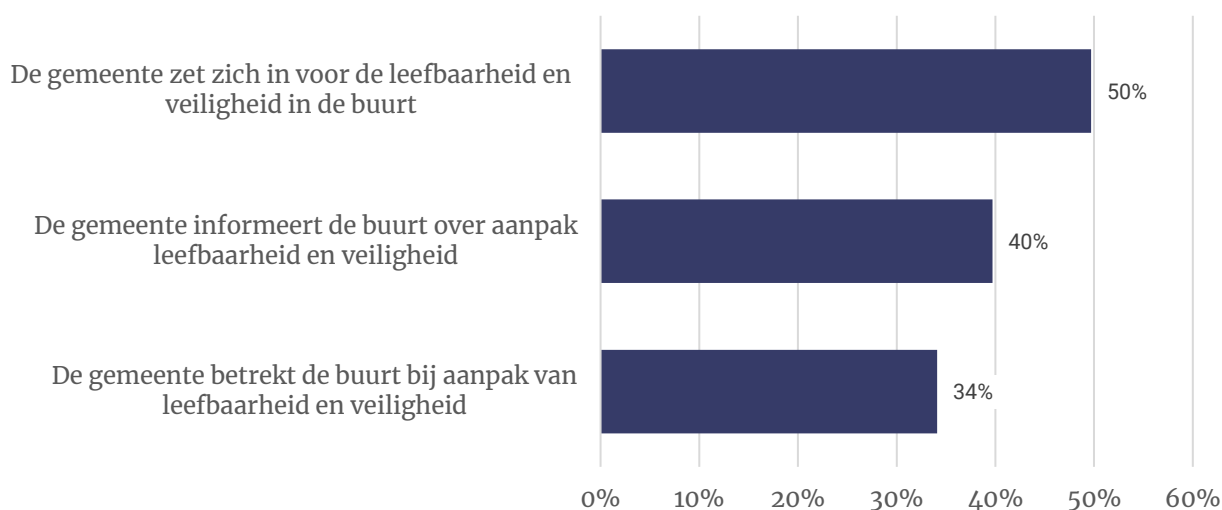
Figuur 3.7 – Oordeel totale functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid (percentage)

In de gemeente Valkenburg aan de Geul is bijna de helft van de inwoners (zeer) tevreden met het totale functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid (47%). Daarentegen is 13 procent (zeer) ontevreden. Het aantal inwoners dat (zeer) tevreden is over het functioneren van de gemeente, is hoger dan in het basisteam Heuvelland (41%), de veiligheidsregio Limburg-Zuid (37%) en het landelijk gemiddelde (44%).

Daarnaast is door middel van drie specifieke stellingen bepaald hoe inwoners denken over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid door de gemeente. De stellingen zijn alleen voorgelegd aan inwoners die een oordeel konden geven over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. De helft van de inwoners van de gemeente Valkenburg aan de Geul vindt dat de gemeente zich inzet voor de leefbaarheid en veiligheid in de buurt (50%). Een iets kleinere groep inwoners (40%) is het eens met de stelling dat de gemeente de buurt informeert over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid. Tenslotte is 34 procent van de inwoners het eens met de stelling dat de gemeente de buurt betreft bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid.

Figuur 3.8 - Oordeel functioneren gemeente (percentage (helemaal) eens, basis: inwoners die een totaaloordeel hebben gegeven over functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid)

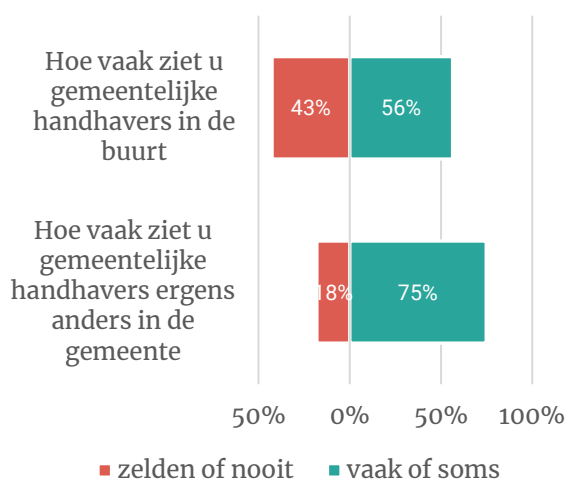

Gemeentelijke handhavers

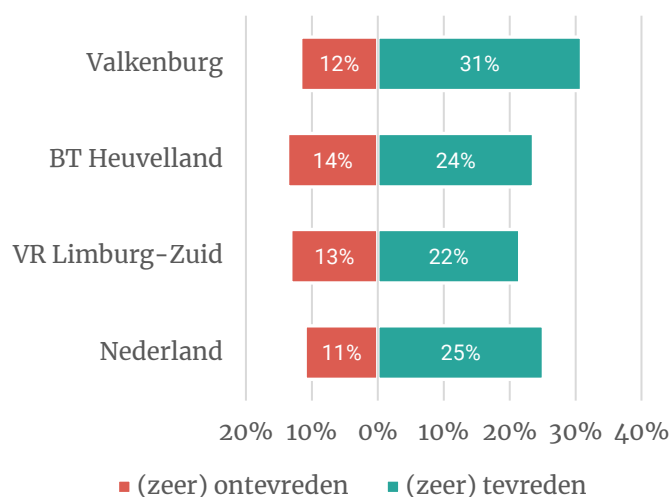

Aan inwoners van Valkenburg aan de Geul is ook gevraagd wat volgens hen de zichtbaarheid is van gemeentelijke handhavers in de eigen buurt en ergens anders in de gemeente (Figuur 2.9). Inwoners die gemeentelijke handhavers hebben gezien, konden vervolgens ook een oordeel geven over het functioneren van deze handhavers (Figuur 2.10). Gemeentelijke handhavers houden zich bezig met het vergroten van de leefbaarheid en veiligheid.

Figuur 2.9 – Zichtbaarheid gemeentelijke handhavers (percentage)

Figuur 2.10 – Tevredenheid functioneren gemeentelijke handhavers (basis: inwoners die vaak of soms gemeentelijke handhavers zien)

Ruim de helft van de inwoners van de gemeente Valkenburg aan de Geul ziet wel eens gemeentelijke handhavers in hun woonbuurt (56%). Daarentegen geeft 43 procent van de inwoners aan zelden of nooit gemeentelijke handhavers in de woonbuurt te zien. Ergens anders in de gemeenten zien inwoners vaker handhavers van de gemeente. Driekwart van de inwoners geeft aan soms of vaak gemeentelijke handhavers buiten hun woonbuurt te zien.

Bijna een derde van de inwoners is tevreden tot zeer tevreden over het functioneren van gemeentelijke handhavers (31%). Dit tegenover 12 procent van de inwoners die hier ontevreden tot zeer ontevreden over zijn. Het percentage inwoners dat tevreden tot zeer tevreden is over het functioneren van de gemeentelijke handhavers, ligt in de gemeente Valkenburg aan de Geul hoger dan in het basisteam Heuvelland (24%), de veiligheidsregio Limburg-Zuid (22%) en het landelijk gemiddelde (25%).

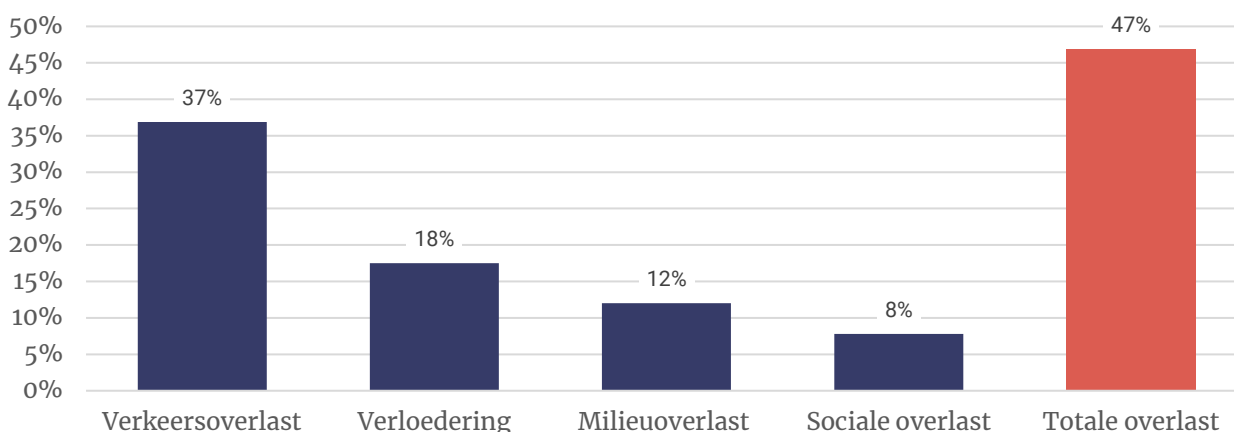
4 Overlast in de buurt

In dit hoofdstuk staat de door de inwoners van Valkenburg aan de Geul ervaren overlast in hun buurt centraal. Eerst volgt een totaalbeeld van de verschillende vormen van overlast (paragraaf 3.1), daarna worden de uitkomsten per type overlast nader toegelicht: fysieke verloedering (par. 3.2), sociale overlast (par. 3.3), verkeersoverlast (par. 3.4) en milieuoverlast (par. 3.5). Inwoners konden aangeven welk buurtprobleem met prioriteit moet worden aangepakt (par. 3.6).

4.1 Totale overlast

De diverse vormen van overlast zijn geclusterd tot vier scores: fysieke verloedering, sociale overlast, verkeersoverlast en milieuoverlast (Figuur 4.1). Elk van deze scores is berekend op basis van het percentage inwoners dat veel overlast ervaart van één of meerdere verschijningsvormen van overlast. Welke vormen van overlast horen bij welk type wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

Figuur 4.1 - Totale overlast per cluster (percentage ervaart zelf veel overlast)

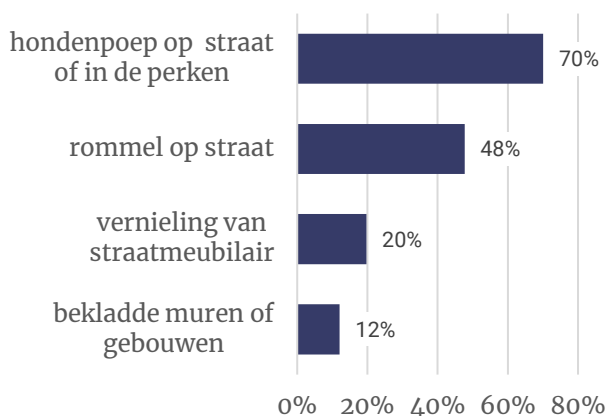
Van de inwoners van Valkenburg aan de Geul geeft 94 procent aan dat overlast in de gemeente wel eens voor komt. Bijna de helft (47%) van deze inwoners geeft aan hier zelf veel overlast van te ervaren. Verkeersoverlast wordt hierbij het vaakst genoemd. Ruim een derde (37%) van deze inwoners ervaart veel overlast van het verkeer. Daarnaast geeft bijna één op de vijf inwoners aan overlast te ervaren door verloedering (18%). Milieuoverlast en sociale overlast komen het minst vaak voor.

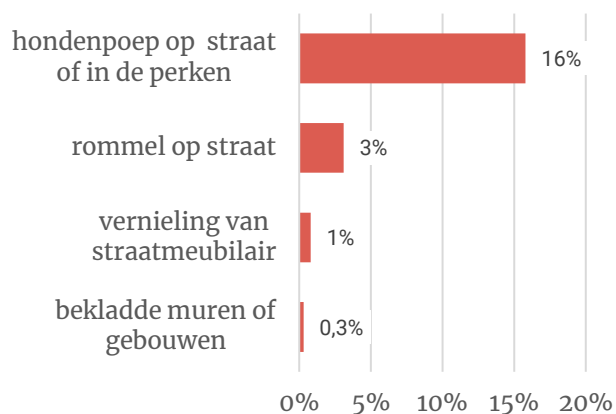
4.2 Fysieke verloedering

Een van de problemen waar een woonbuurt mee te maken kan hebben, is fysieke verloedering in de buurt. In de Veiligheidsmonitor zijn daarover vier mogelijke buurtproblemen voorgelegd aan de inwoners. Figuur 4.2 geeft weer hoe vaak deze buurtproblemen voorkomen volgens inwoners. Figuur 4.3 toont het percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart van de vier vormen van fysieke verloedering.

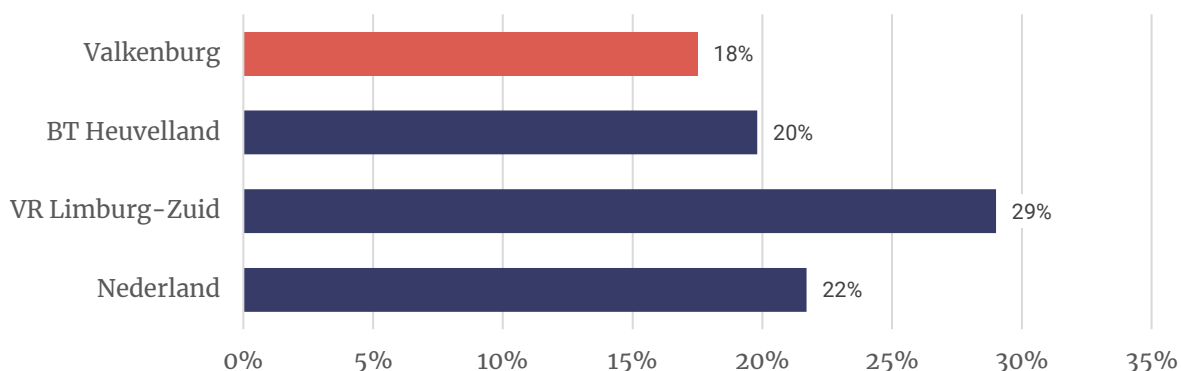
Figuur 4.2 - Fysieke verloedering (percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 4.3 - Fysieke verloedering (percentage ervaart zelf veel overlast)

Figuur 4.4 – Totale fysieke verloedering per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

De meeste overlast ontstaat door hondenpoep op straat of in de perken. Zeven op de tien inwoners geeft aan dat dit wel eens voor komt (70%). Zestien procent van de inwoners ervaart hier zelf ook veel overlast van. Daarnaast geeft bijna de helft van de inwoners aan dat rommel op straat wel eens voor komt (48%). Echter ervaart hier maar een klein deel van de inwoners (3%) veel overlast van.

Bijna één op de vijf inwoners van Valkenburg aan de Geul (18%) ervaart veel overlast van de totale fysieke verloedering. De ervaren overlast van de totale fysieke verloedering in de gemeente Valkenburg aan de Geul is wel lager dan gemiddeld in de veiligheidsregio Limburg-Zuid (29%) en het landelijk gemiddelde (22%).

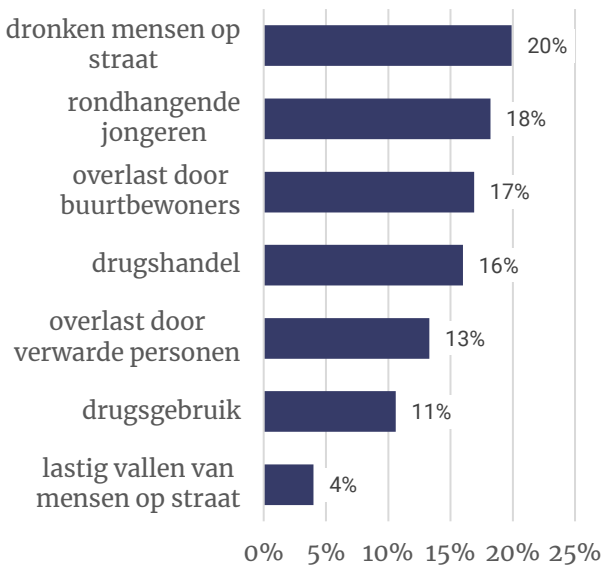
70%

van de inwoners van Valkenburg aan de Geul zegt dat hondenpoep op straat wel eens voor komt. Zestien procent van de inwoners ervaart hier veel overlast van.

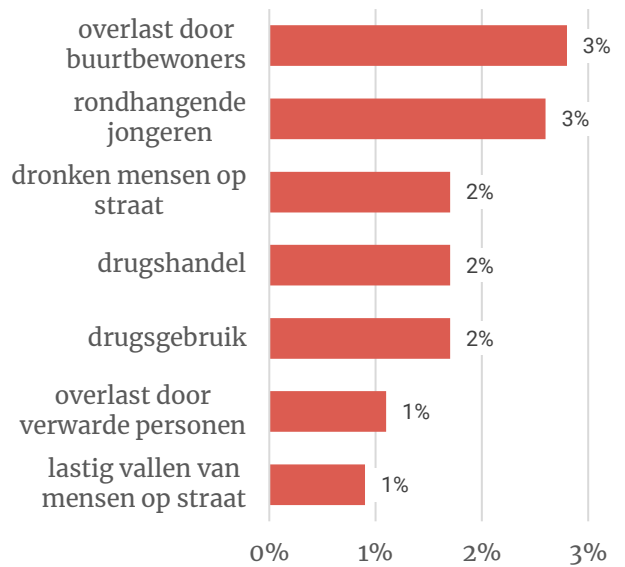
4.3 Sociale overlast

In de Veiligheidsmonitor is gevraagd naar zeven vormen van sociale overlast die in de buurt voor zouden kunnen komen. Figuur 4.5 geeft weer hoe vaak deze vormen van sociale overlast voor komen. Figuur 4.6 toont het percentage inwoners dat overlast ervaart van vormen van sociale overlast.

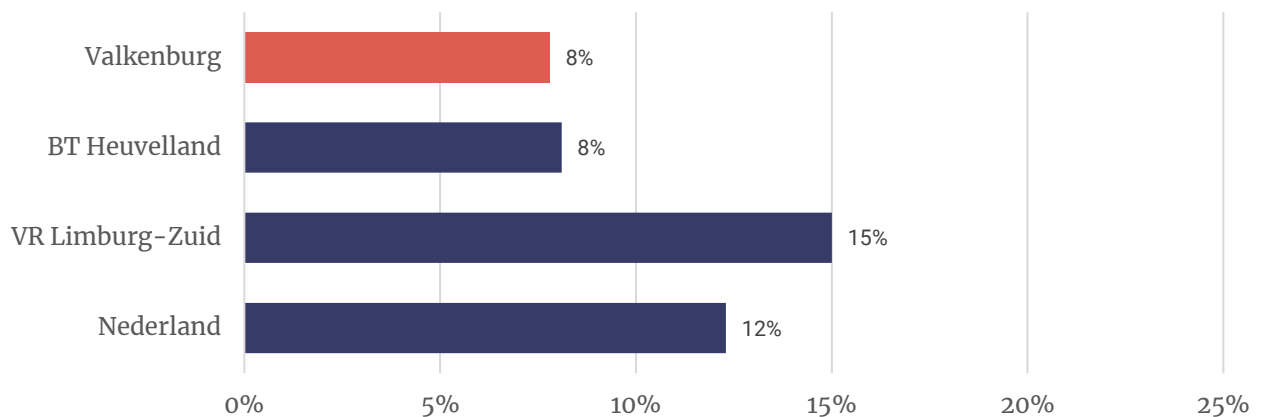
Figuur 4.5 - Sociale overlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 4.6 - Sociale overlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

Figuur 4.7 - Totale sociale overlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

Inwoners geven aan dat overlast door dronken mensen op straat het vaakst voor komt in de gemeente Valkenburg aan de Geul (20%). Twee procent van de inwoners ervaart hier zelf ook veel overlast van. Daarnaast geeft 18 procent van de inwoners aan dat overlast van rondhangende jongeren wel eens voor komt. Van de inwoners geeft 3 procent aan hier zelf ook veel overlast van te ervaren. Als derde meest voorkomende vorm van sociale overlast wordt overlast door buurtbewoners genoemd. Zeventien procent van de inwoners geeft aan dat dit wel eens voor komt en 3 procent ervaart hier ook veel overlast van.

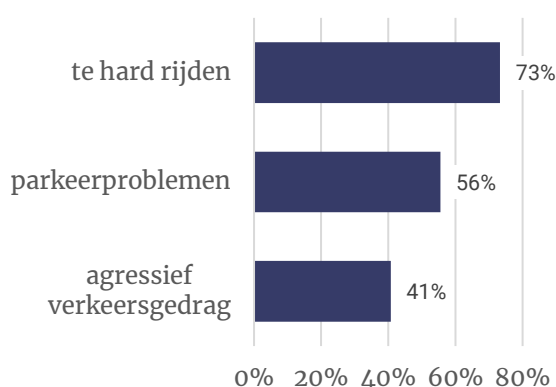
Het aantal inwoners dat in totaal veel sociale overlast ervaart ligt in de gemeente Valkenburg aan de Geul met 8 procent aanzienlijk lager dan gemiddeld in de veiligheidsregio Limburg-Zuid (15%) en het landelijk gemiddelde (12%).

 8% van de inwoners van Valkenburg aan de Geul ervaart veel sociale overlast. Dit is aanzienlijk minder dan de veiligheidsregio en het landelijk gemiddelde.

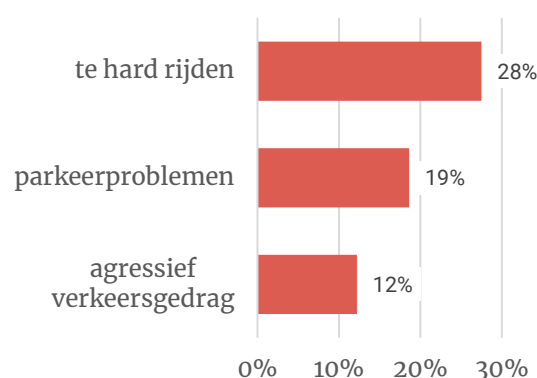
4.4 Verkeersoverlast

Een ander probleem van een woonbuurt betreft de mate van verkeersoverlast in de buurt. In de Veiligheidsmonitor zijn daarover drie buurtproblemen voorgelegd aan de inwoners.

Figuur 4.8 – Verkeersoverlast
(percentage komt wel eens voor in de buurt)

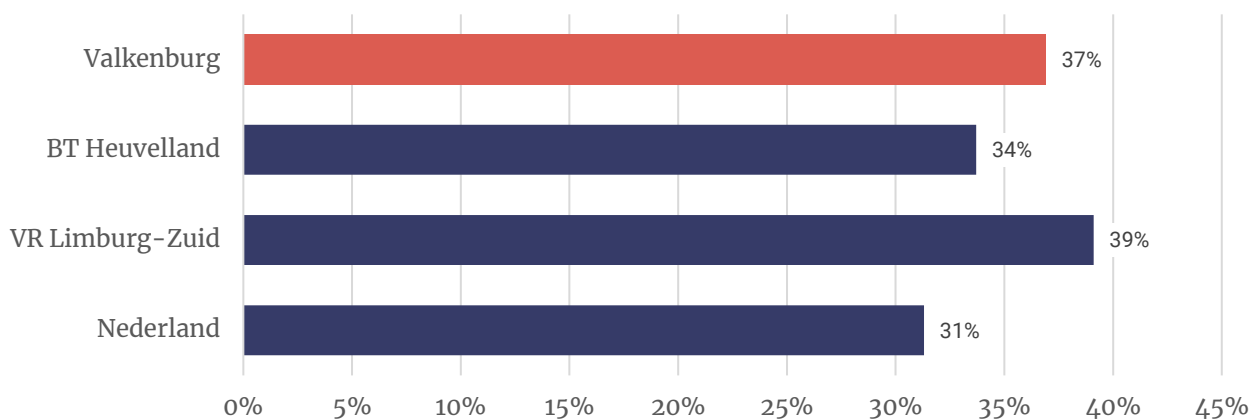
Figuur 4.9 – Verkeersoverlast
(percentage ervaart zelf veel overlast)

Te hard rijden wordt het meest genoemd als voorkomende vorm van verkeersoverlast in de gemeente Valkenburg aan de Geul (73%), gevolgd door parkeerproblemen (56%). Ruim een kwart van de inwoners geeft aan veel overlast te ervaren door personen die te hard rijden (28%). Ook ervaart circa een op de vijf inwoners zelf veel overlast door parkeerproblemen (19%). Agressief gedrag in het verkeer komt binnen verkeersoverlast het minst vaak voor. Vier op de tien inwoners geven aan dit dat wel eens voor komt in hun buurt (41%) en 12 procent ervaart hier ook veel overlast van.

Figuur 4.10 - Totale verkeersoverlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

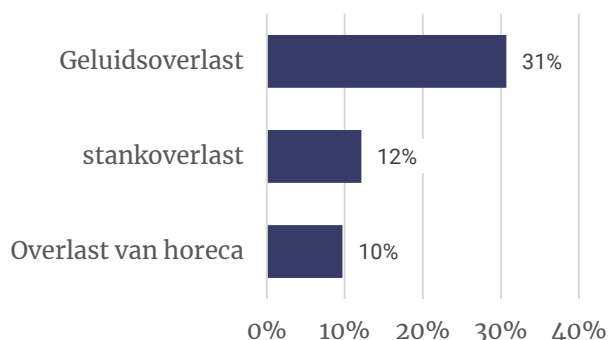
Van de inwoners van Valkenburg aan de Geul ervaart 37 procent veel verkeersoverlast. Dit is 6 procent hoger dan het landelijk gemiddelde.

 37% van de inwoners van Valkenburg aan de Geul ervaren veel verkeersoverlast.

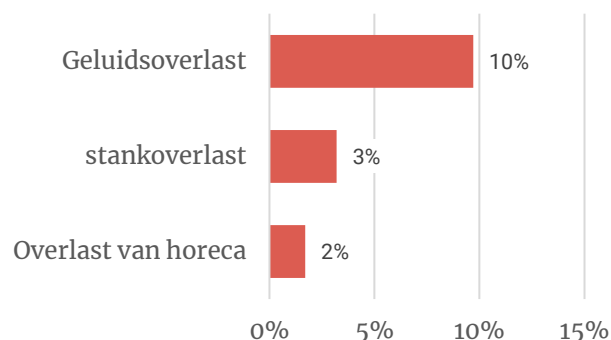
4.5 Milieuoverlast

De laatste vorm van overlast in de buurt die aan inwoners is voorgelegd betreft milieuoverlast. Deze vorm van overlast bestaat uit drie buurtproblemen: overlast van horecagelegenheden, geluidsoverlast en stankoverlast (Figuur 3.13).

Figuur 4.11 – Milieuoverlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

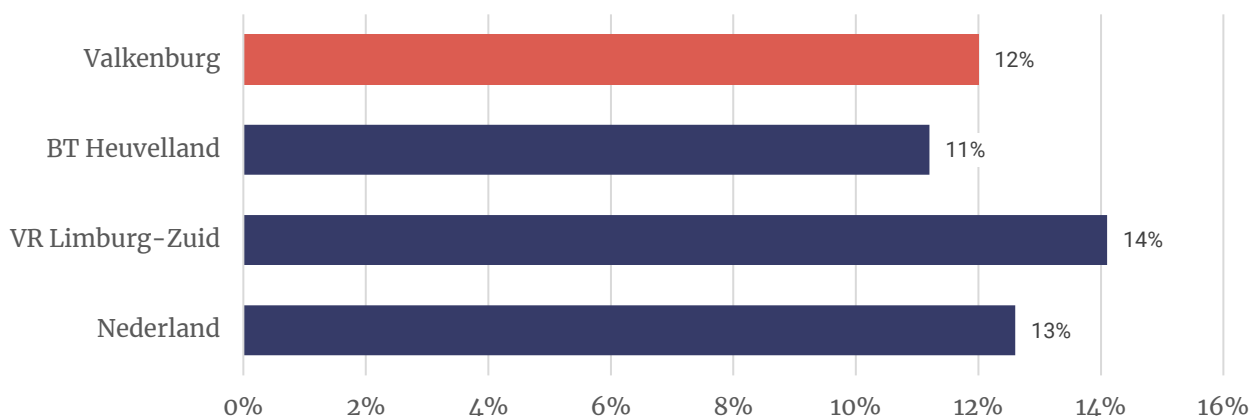
Figuur 4.12 – Milieuoverlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

Van de buurtproblemen met betrekking tot milieuoverlast, komt geluidsoverlast het vaakst voor. Drie op de tien inwoners geven aan dat dit in hun buurt wel eens voor komt (31%). Tien procent van de inwoners ervaart hier zelf veel overlast van. Stankoverlast en overlast van horeca komen aanzienlijk minder vaak voor. Circa één op de tien inwoners geeft aan dat dit wel eens voor komt.

Figuur 4.13 – Totale milieuoverlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

Van de inwoners van Valkenburg aan de Geul ervaart 12 procent veel milieuoverlast. Deze uitkomst is vergelijkbaar met de overige referentiegebieden.

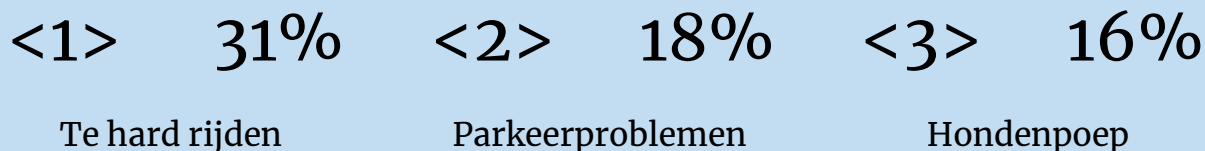

31%

van de inwoners van Valkenburg aan de Geul geeft aan dat geluidsoverlast voor komt. Tien procent ervaart hier ook veel overlast van.

4.6 Aanpak van buurtproblemen

Er is in de Veiligheidsmonitor ook aandacht voor de aanpak van buurtproblemen. De inwoners van Valkenburg aan de Geul is gevraagd welk buurtprobleem zij als eerste aangepakt zouden willen zien. Hieruit komt een top 3 van buurtproblemen.

Te hard rijden is volgens de inwoners van Valkenburg aan de Geul het probleem in de woonbuurt dat als eerste aangepakt moet worden, ruim drie op de tien inwoners zijn het hiermee eens. Daarna volgen parkeerproblemen (18%) en hondenpoep (16%).

5 Veiligheidsbeleving

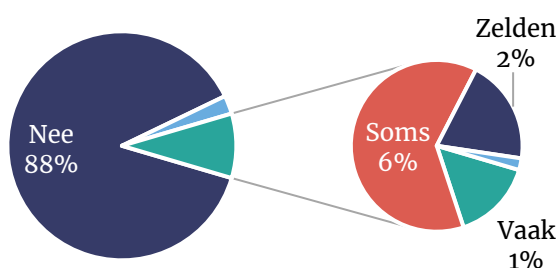
In dit hoofdstuk wordt de veiligheidsbeleving van inwoners van Valkenburg aan de Geul beschreven. Paragraaf 4.1 zoomt in op de veiligheidsbeleving in de eigen woonbuurt en paragraaf 4.2 behandelt de veiligheidsbeleving in het algemeen. In paragraaf 4.3 komt de verwachte kans op slachtofferschap aan de orde. Afgesloten wordt door respectloos gedrag (par. 4.4), discriminatie(par. 4.5) en weerbaarheid (par. 4.6).

5.1 Veiligheidsbeleving in de buurt

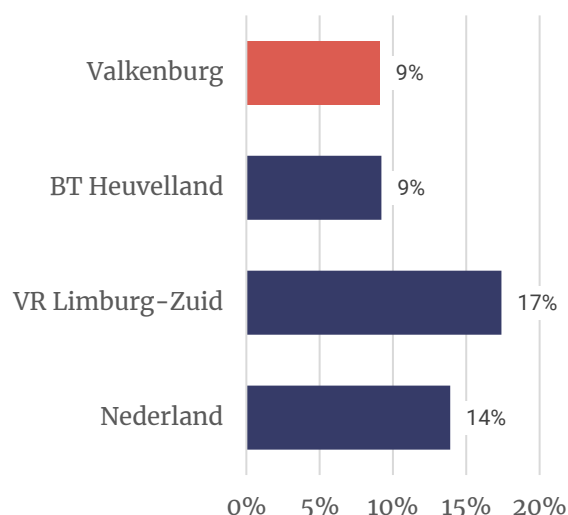
Gevoelens van onveiligheid

In Figuur 5.1 worden de onveiligheidsgevoelens in de eigen woonbuurt weergegeven, alsmede de frequentie ervan. In Figuur 5.2 worden de onveiligheidsgevoelens getoond voor de gemeente in vergelijking met de referentiegebieden.

Figuur 5.1 - Onveiligheidsgevoel in de buurt

Figuur 5.2 - Onveiligheidsgevoel in de buurt (percentage 'wel eens' onveilig)

Een grote meerderheid (88%) van de inwoners van Valkenburg aan de Geul geeft aan zich nooit onveilig te voelen in hun buurt. Negen procent van de inwoner zegt zich daarentegen wel eens onveilig te voelen. Dit percentage is aanzienlijk lager dan in veiligheidsregio Limburg-Zuid (17%) en het landelijke gemiddelde (14%). Een procent van de inwoners van Valkenburg aan de Geul geeft aan dit onveilige gevoel vaak te hebben.

88%

van de inwoners van Valkenburg aan de Geul voelt zich nooit onveilig in hun eigen buurt.

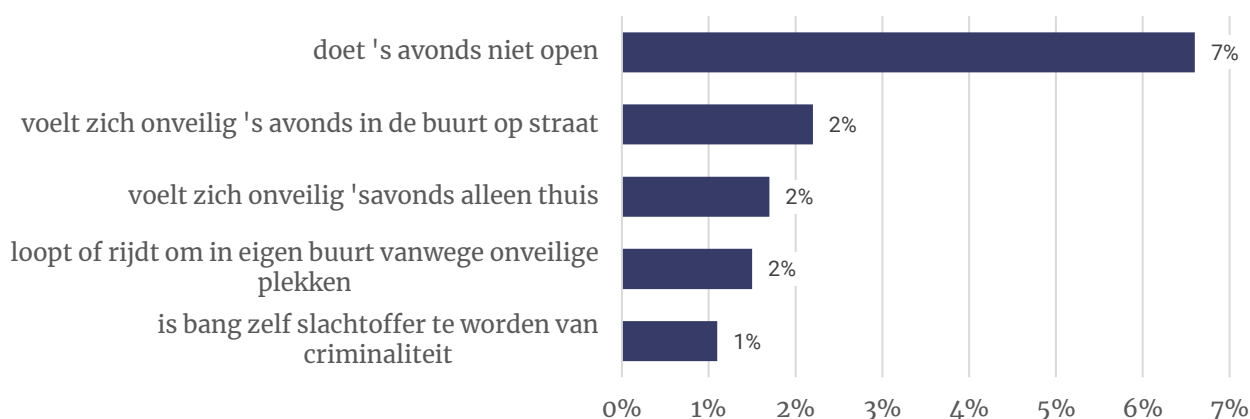

Vermijdingsgedrag

Inwoners die zich in een bepaalde situatie onveilig of onprettig voelen kunnen vermijdingsgedrag vertonen, ze passen hun gedrag aan uit gevoelens van onveiligheid. Figuur 5.3 geeft weer hoeveel procent van de inwoners van Valkenburg aan de Geul zegt dat een bepaalde vorm van vermijdingsgedrag bij hen persoonlijk vaak voor komt.

Zeven procent van de inwoners van Valkenburg aan de Geul geeft aan 's avonds de deur niet meer open te doen. Twee procent voelt zich onveilig 's avonds in de buurt op straat of 's avonds alleen thuis.

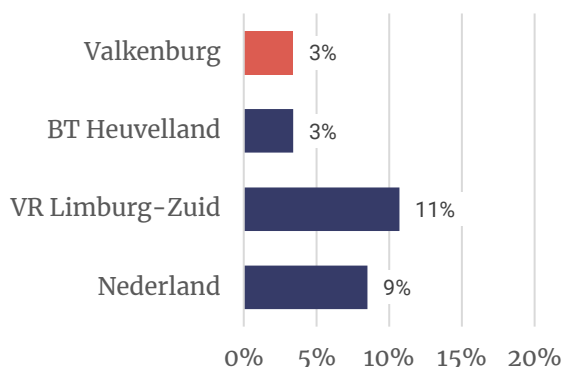
Figuur 5.3 - Vermijdingsgedrag (percentage 'komt vaak voor')

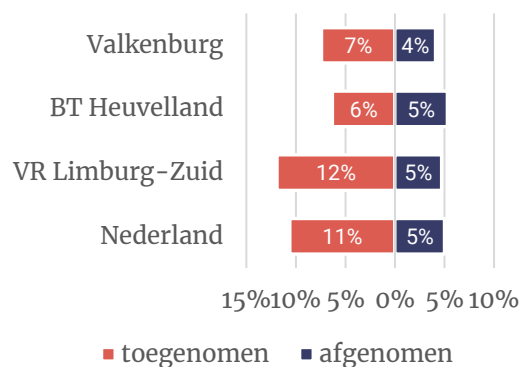
Criminaliteit in de buurt

Figuur 5.4 toont het percentage inwoners dat het idee heeft dat er veel criminaliteit plaatsvindt in de buurt. Figuur 5.5 laat zien in welke mate inwoners denken dat de criminaliteit in hun buurt de afgelopen twaalf maanden is toegenomen of is afgenomen.

Figuur 5.4 – Criminaliteit in de buurt (percentage 'veel')

Figuur 5.5 - Ontwikkeling criminaliteit in de afgelopen 12 maanden

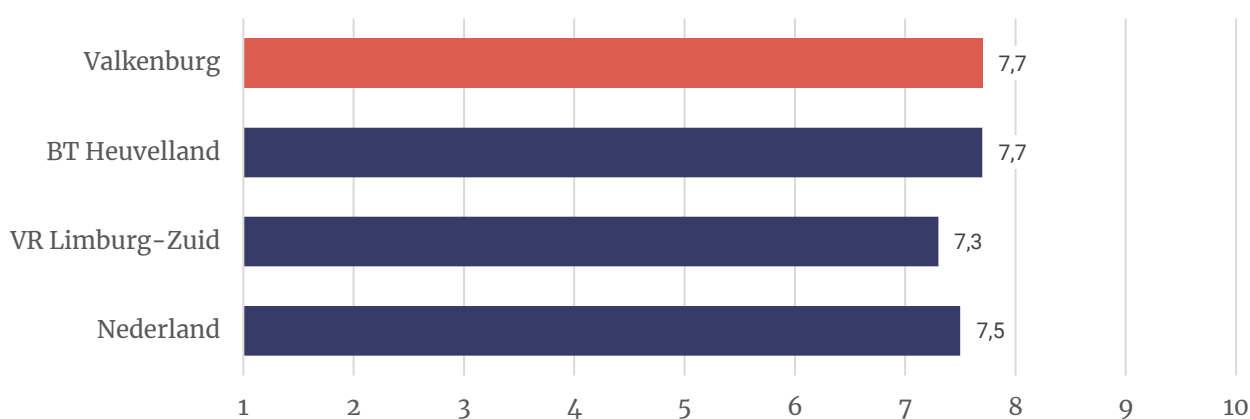
Drie procent van de inwoners van Valkenburg aan de Geul geeft aan dat er veel criminaliteit in de buurt plaatsvindt. Het percentage in Valkenburg aan de Geul ligt 8 procent lager dan in de veiligheidsregio Limburg-Zuid en 6 procent lager dan gemiddeld in Nederland.

Zeven procent van de inwoners vindt dat de criminaliteit de afgelopen twaalf maanden is toegenomen. Dit percentage is 5 procent lager dan in de veiligheidsregio Limburg-Zuid en 6 procent lager dan gemiddeld in Nederland. Vier procent van de inwoners van Valkenburg aan de Geul vindt daarentegen dat de criminaliteit is afgenomen. Dit percentage is vergelijkbaar met de referentiegebieden. Zes op de tien inwoners van de gemeente denken dat de criminaliteit in de buurt gelijk is gebleven, dit percentage ligt hoger dan in de veiligheidsregio (56%).

Rapportcijfer veiligheid in de woonbuurt

De inwoners is gevraagd om een algemeen rapportcijfer te geven voor de veiligheid in de eigen buurt (Figuur 5.6).

Figuur 5.6 - Oordeel veiligheid woonomgeving per gebied (rapportcijfer)

De algemene veiligheid wordt beoordeeld met een 7,7 door de inwoners van Valkenburg aan de Geul. Inwoners beoordelen de algemene veiligheid hoger dan gemiddeld in de veiligheidsregio Limburg-Zuid (7,3).

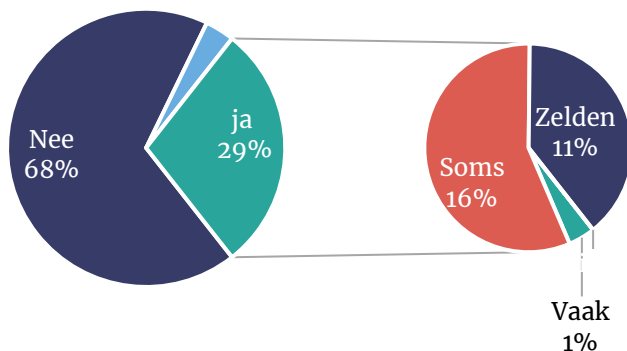
7,7

De inwoners van Valkenburg aan de Geul beoordelen de veiligheid van hun woonomgeving gemiddeld met een 7,7.

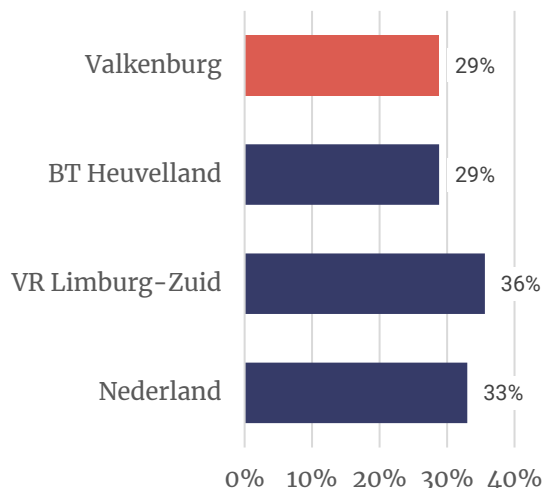
5.2 Veiligheidsbeleving algemeen

Naast de veiligheidsbeleving in de eigen buurt is gevraagd of men zich wel eens onveilig voelt in het algemeen. In Figuur 4.7 en Figuur 4.8 worden deze onveiligheidsgevoelens weergegeven.

Figuur 5.7 - Gevoel van onveiligheid in het algemeen

Figuur 5.8 - Onveiligheidsgevoel per gebied (percentage 'wel eens' onveilig)

Bijna een op de drie inwoners van Valkenburg aan de Geul (29%) geeft aan wel eens een onveilig gevoel te ervaren. Dit percentage ligt 7 procent lager dan in de veiligheidsregio Limburg-Zuid en 4 procent lager dan gemiddeld in Nederland. Eén procent van de inwoners geeft aan vaak een onveilig gevoel te hebben. Deze uitkomst is vergelijkbaar met de referentiegebieden.

5.3 Verwachte kans op slachtofferschap

In deze paragraaf gaan we in op de vraag hoe groot inwoners denken dat de kans is om in de komende twaalf maanden slachtoffer te worden van een delict of voorval (Figuur 5.9).

Figuur 5.9 - Kans slachtofferschap ... is (heel) groot

Bijna een of de vijf inwoners van Valkenburg aan de Geul (19%) acht de kans groot slachtoffer te worden van oplichting via internet. Daarnaast denkt 5 procent van de inwoners dat de kans groot is dat zij slachtoffer zullen worden van woninginbraak.

5.4 Respectloos gedrag

Met respectloos gedrag wordt gedrag bedoeld waarbij de grenzen van fatsoen worden overschreden. Figuur 5.10 geeft weer hoe vaak burgers in de gemeente Valkenburg aan de Geul persoonlijk door personen of instanties respectloos worden behandeld.

Figuur 5.10 - Percentage inwoners dat wel eens respectloos wordt behandeld door...

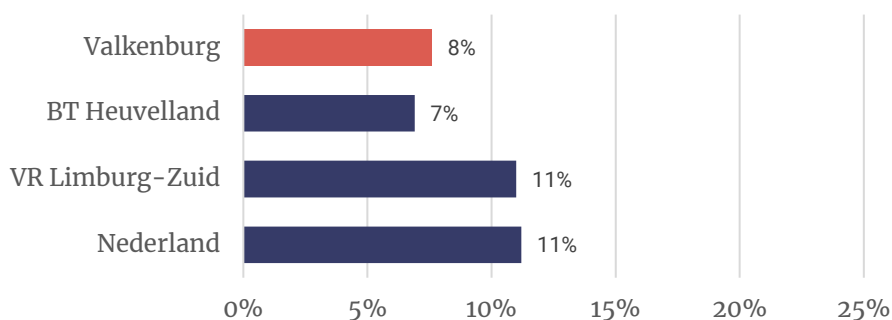
Inwoners in de gemeente Valkenburg aan de Geul vinden met name dat zij respectloos worden behandeld door onbekenden op straat (11%). Daarnaast geeft 9 procent van de inwoners aan ook wel eens respectloos behandeld te worden door personeel van overheidsinstanties. Dit percentage ligt in de gemeente Valkenburg aan de Geul hoger dan in het basisteam Heuvelland (6%).

5.5 Discriminatie

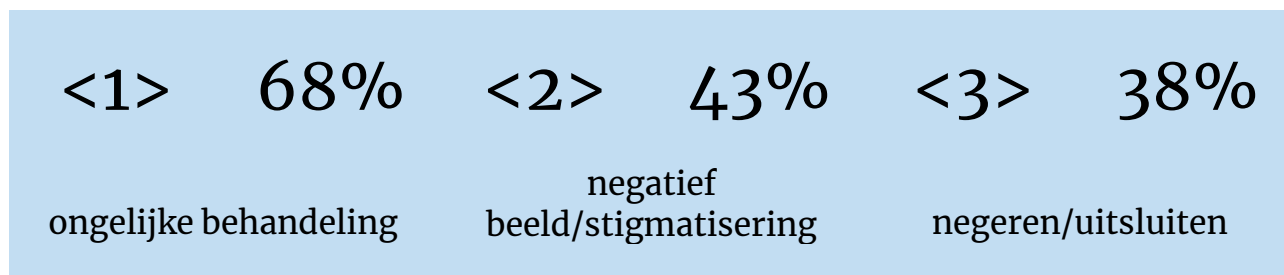
Burgers konden aangeven of zij zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd hebben gevoeld. Discriminatie kan op verschillende gronden plaatsvinden, zoals ras of huidskleur, godsdienst of leeftijd. Figuur 4.11 geeft weer hoe vaak de inwoners van Valkenburg aan de Geul zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd hebben gevoeld.

Figuur 5.11 - Percentage inwoners dat zich in afgelopen 12 maanden gediscrimineerd voelt per gebied

Acht procent van de inwoners van Valkenburg aan de Geul heeft zich de afgelopen twaalf maanden wel eens gediscrimineerd gevoeld. Dit percentage is 3 procent lager dan in de veiligheidsregio Limburg-Zuid en gemiddeld in Nederland.

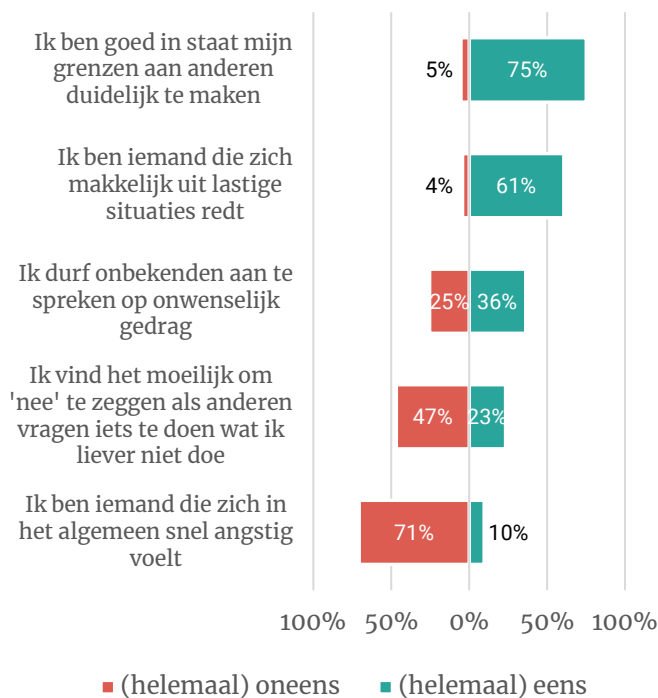
Inwoners die zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd voelden konden aangeven op welke grond deze discriminatie was en waardoor men zich gediscrimineerd heeft gevoeld. De drie meest genoemde gronden in Valkenburg aan de Geul zijn: ras/huidskleur (25%), leeftijd (19%) en godsdienst of levensovertuiging (14%). De meest genoemde redenen waarom men zich gediscrimineerd heeft gevoeld zijn ongelijke behandeling en/of voortrekken van bepaalde groepen (68%), een negatief beeld/stigmatisering in bijvoorbeeld de media (43%) en negeren en/of uitsluiting (31%).

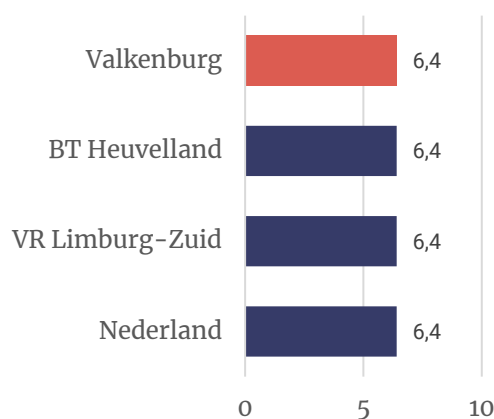
5.6 Weerbaarheid

Om iets te kunnen zeggen over de persoonlijke weerbaarheid van de inwoners van de gemeente Valkenburg aan de Geul, is op basis van vijf stellingen een schaalscore berekend. Figuur 4.12 geeft weer hoe inwoners het eens zijn met de verschillende stellingen, Figuur 4.13 laat de schaalscore voor persoonlijke weerbaarheid zien voor Valkenburg aan de Geul en de referentiegebieden.

Figuur 4.12 - Stellingen persoonlijke weerbaarheid

Figuur 4.13 - Persoonlijke weerbaarheid (schaalscore)

Driekwart van de inwoners van Valkenburg aan de Geul geven aan dat zij goed in staat zijn om hun grenzen duidelijk te maken aan anderen (75%). Ook geven zes op de tien inwoners aan dat ze zichzelf goed kunnen redden uit lastige situaties (61%). Zeven op de tien inwoners zegt daarnaast niet iemand te zijn die zich in het algemeen snel angstig voelt (72%). De totale persoonlijke weerbaarheid wordt in de gemeente Valkenburg aan de Geul beoordeeld met een 6,4. Deze schaalscore vergelijkbaar met de referentiegebieden.

71%

van de inwoners in Valkenburg aan de Geul voelt zich niet snel angstig.

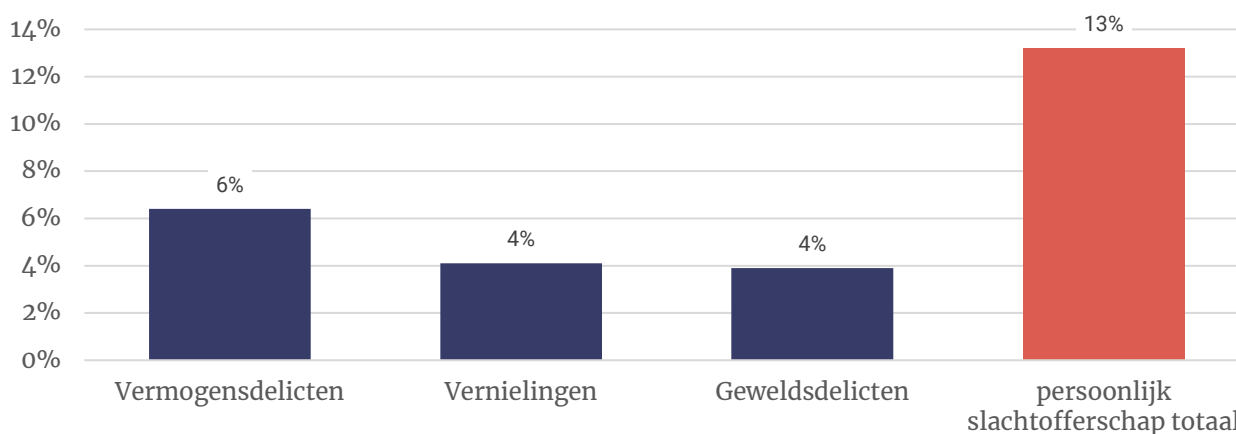
6 Slachtofferschap traditionele criminaliteit

Dit hoofdstuk gaat over slachtofferschap van veel voorkomende delicten en voorvallen van traditionele criminaliteit. Dat is afgemeten aan het percentage inwoners van Valkenburg aan de Geul dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een delict. Het hoofdstuk begint met een totaaloverzicht en daarna komen achtereenvolgens aan de orde slachtofferschap van geweldsdelicten (paragraaf 5.2), vermogensdelicten (par. 5.3) en vernielingen (par. 5.4).

6.1 Slachtofferschap traditionele criminaliteit

Traditionele criminaliteit bestaat uit drie categorieën van slachtofferschap: geweldsdelicten, vermogensdelicten en vandalismedelicten (vernieling). Elk van deze cijfers is berekend op basis van het percentage inwoners dat in de afgelopen 12 maanden persoonlijk slachtoffer is geworden van één of meerdere vormen van criminaliteit. Welke vormen van criminaliteit horen bij welke categorie wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

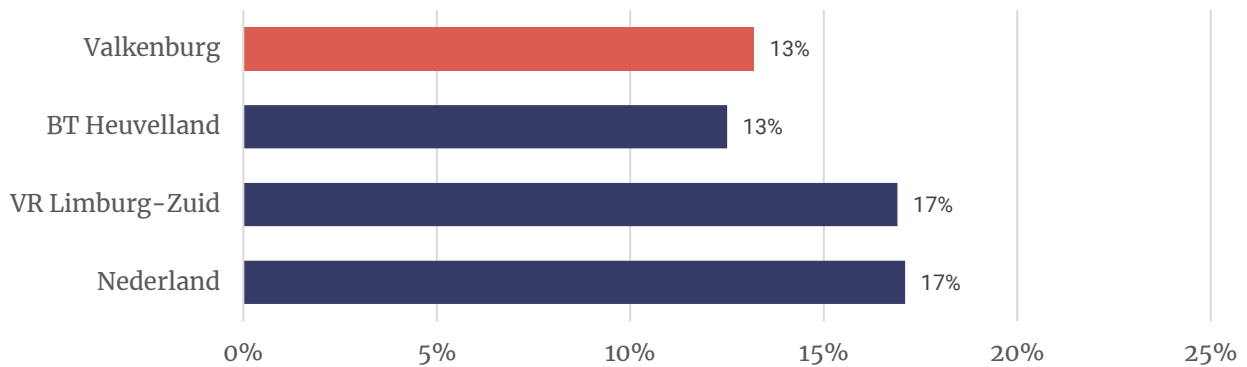
Figuur 6.1 - Slachtofferschap delicten in de afgelopen twaalf maanden

In totaal is 13 procent van de inwoners van de gemeente Valkenburg aan de Geul in het afgelopen jaar slachtoffer geworden van een delict traditionele criminaliteit. Vermogensdelicten kwamen het vaakst voor in de gemeente, 6 procent van de inwoners heeft hiermee te maken gekregen. Daarna volgen vernielingen (4%) en geweldsdelicten (4%).

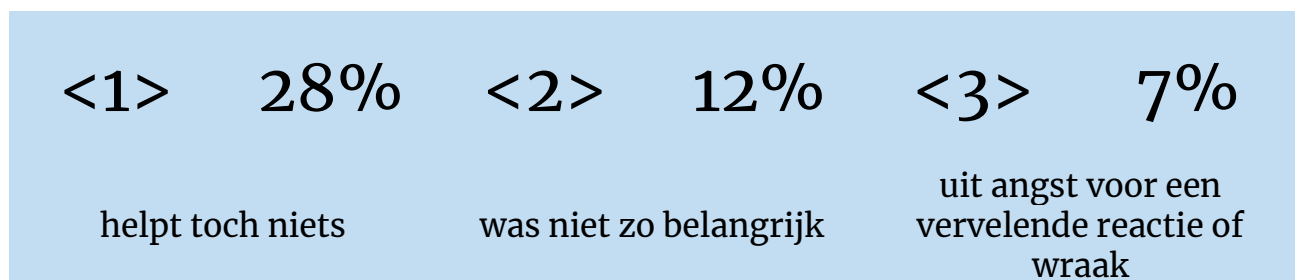
Gewelddelicten, vermogensdelicten en vernieling worden samengevat onder de noemer ‘traditionele criminaliteit’. In Figuur 6.2 wordt het totale slachtofferschap van traditionele criminaliteit in Valkenburg aan de Geul vergeleken met de referentiegebieden.

Figuur 6.2 - Slachtofferschap traditionele criminaliteit

Het aantal personen dat slachtoffer is geworden van traditionele criminaliteit ligt in de gemeente Valkenburg aan de Geul (13%) lager in de veiligheidsregio Limburg-Zuid (17%) en Nederland (17%). Er waren in Valkenburg aan de Geul in totaal 22,8 delicten traditionele criminaliteit per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 35 procent gemeld bij de politie. De meldingsbereidheid ligt daarmee in de gemeente Valkenburg aan de Geul significant hoger dan in het basisteam Heuvelland (22%), maar wel lager dan de veiligheidsregio Limburg-Zuid (39%).

In de Veiligheidsmonitor wordt ook gevraagd of slachtoffers van een delict melding of aangifte hebben gedaan bij de politie en wat, in het geval dat ze dit niet hebben gedaan, hiervoor hun reden was. Hier kwam een top 3 van redenen om geen melding of aangifte te doen uit voor de gemeente Valkenburg aan de Geul.

Nieuw in de Veiligheidsmonitor is een vraag naar de gevolgen van delicten voor slachtoffers, ondervindt men emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van een delict? In Valkenburg aan de Geul heeft in totaal 27 procent van de slachtoffers van traditionele criminaliteit dergelijke gevolgen ervaren. Emotionele of psychische problemen kwamen het vaakst voor (21%), gevolgd door financiële problemen (7%). Lichamelijke verwondingen of letsel als gevolg van een traditioneel delict werd niet genoemd.

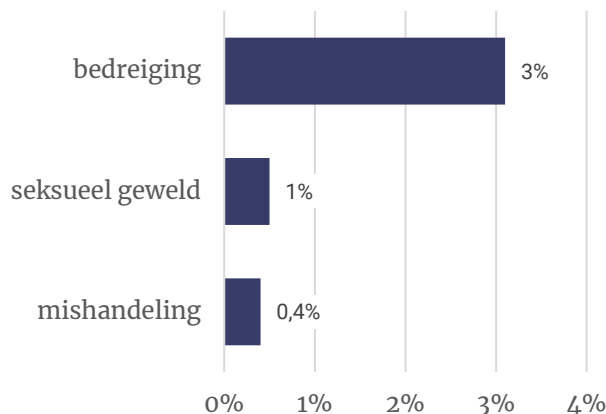
6.2 Slachtofferschap gewelddelicten

Voor het slachtofferschap van gewelddelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van mishandeling, bedreiging of seksueel geweld. Dit is weergegeven in

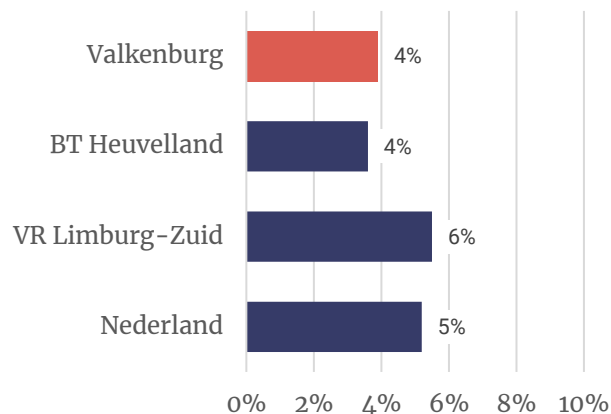

Figuur 6.3. In Figuur 6.4 is het totale percentage inwoners van Valkenburg aan de Geul zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een geweldsdelict.

Figuur 6.3 - Slachtofferschap geweldsdelicten

Figuur 6.4 - Totaal slachtofferschap geweldsdelicten

Vier procent van de inwoners van Valkenburg aan de Geul geeft aan slachtoffer te zijn geweest van een geweldsdelict. Bedreiging is de vaakst voorkomende vorm van geweldsdelicten. Van de inwoner van Valkenburg aan de Geul geeft 3 procent aan met bedreiging te maken hebben gehad. Daarnaast geeft 1 procent aan slachtoffer te zijn geweest van seksueel geweld en 0,4 procent van mishandeling.

In totaal waren er in Valkenburg aan de Geul 6,2 geweldsdelicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 40 procent gemeld bij de politie. Het aantal personen dat een melding maakt bij de politie is in de gemeente Valkenburg aan de Geul significant hoger dan in het basisteam Heuvelland (23%). Ook ligt de meldingsbereidheid in de gemeente hoger dan gemiddeld in Nederland (33%).

Onder slachtoffers van geweldsdelicten in Valkenburg aan de Geul ondervond 34 procent emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van het delict. Bij het interpreteren van deze resultaten is het wel belangrijk om te onthouden dat ze zijn gebaseerd op een kleine steekproef (minder dan 50 personen) en daarom enkel indicatief zijn.

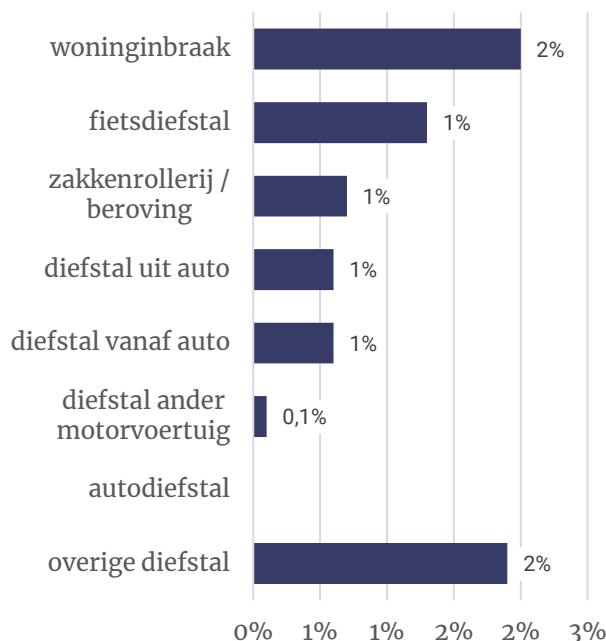
4%

van de inwoners van Valkenburg aan de Geul was slachtoffer van een geweldsdelict.

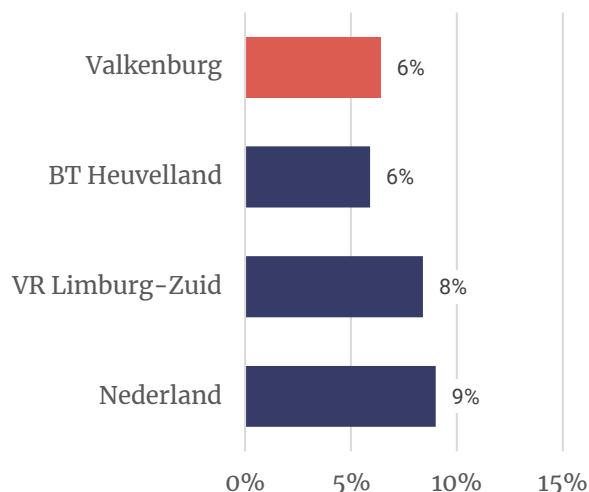
6.3 Slachtofferschap vermogensdelicten

Voor het slachtofferschap van vermogensdelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van poging tot woninginbraak, fietsdiefstal, diefstal uit/vanaf auto's, autodiefstal, diefstal ander motorvoertuig, (poging tot) zakkenrollerij/beroving of overige diefstal (Figuur 6.5). Ook is het totale percentage inwoners van Valkenburg aan de Geul dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een vermogensdelict berekend (Figuur 6.6).

Figuur 6.5 - Slachtofferschap vermogensdelicten

Figuur 6.6 - Totaal slachtofferschap vermogensdelicten

Woninginbraak wordt het vaakst genoemd bij vermogensdelicten. Twee procent van de inwoners van Valkenburg aan de Geul geeft aan slachtoffer te zijn geweest van woninginbraak. Daarop volgend komt fietsdiefstal. Van de inwoners is 1 procent hier slachtoffer van geweest. In totaal geeft 6 procent van de inwoners van Valkenburg aan de Geul aan slachtoffer te zijn geweest van een vorm van vermogensdelicten. Dit is wederom 3 procent minder dan het landelijk gemiddelde (9%).

In totaal waren er in Valkenburg aan de Geul 10,1 vermogensdelicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 41 procent gemeld bij de politie. Daarmee is de meldingsbereidheid in Valkenburg aan de Geul op dit gebied hoger dan in het basisteam Heuvelland (29%).

Onder slachtoffers van vermogensdelicten in Valkenburg aan de Geul ondervond 32 procent emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van het delict.

6%

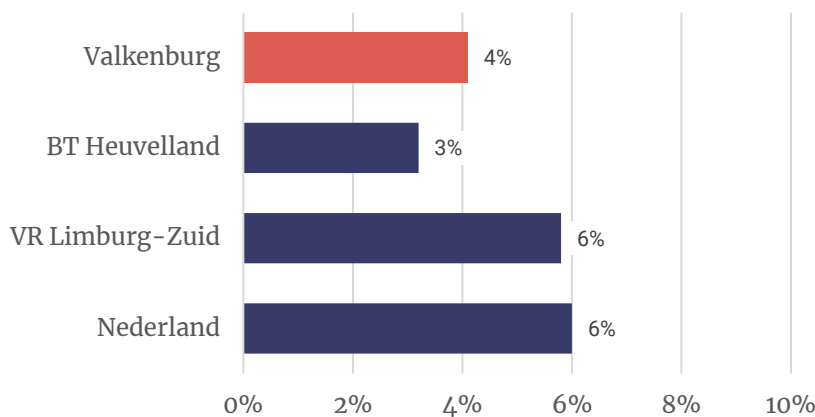
van de inwoners van Valkenburg aan de Geul is slachtoffer geweest van een vermogensdelict.

6.4 Slachtofferschap vandalismedelicten

Voor het slachtofferschap van vernielingen is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van vernieling of beschadiging. Figuur 6.7 toont het totale percentage inwoners van Valkenburg aan de Geul dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van vandalismedelicten.

Figuur 6.7 - Totaal slachtofferschap vandalismedelicten

Vier procent van de inwoners van Valkenburg aan de Geul geeft aan slachtoffer te zijn geweest van vandalismedelicten. Dit percentage is vergelijkbaar met de uitkomsten in de referentiegebieden.

In totaal waren er in Valkenburg aan de Geul 6,4 vernielingen per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 20 procent gemeld bij de politie. Daarmee is de meldingsbereidheid in Valkenburg aan de Geul hoger dan in het basisteam Heuvelland (6%).

Onder slachtoffers van vernielingen in Valkenburg aan de Geul ondervond 10 procent emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van het delict.

4%

van de inwoners van Valkenburg aan de Geul is slachtoffer geworden van vandalismedelicten.

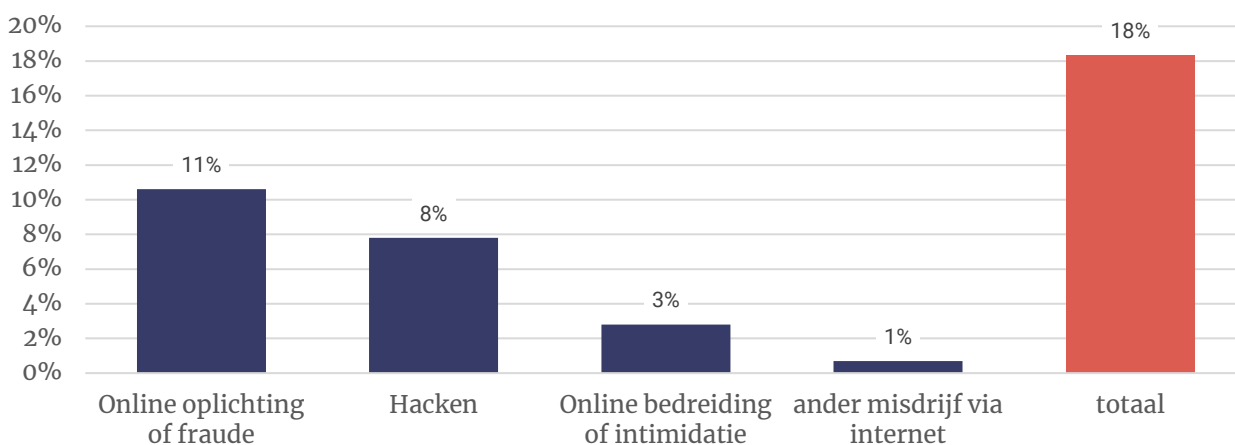
7 Slachtofferschap online criminaliteit

Dit hoofdstuk gaat over slachtofferschap van online criminaliteit (cybercrime). Dit is afgemeten aan het percentage inwoners van Valkenburg aan de Geul dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een delict of incident via internet, e-mail of app. Het hoofdstuk begint met een totaaloverzicht en daarna komen achtereenvolgens aan de orde slachtofferschap van online oplichting of fraude (par. 6.2), hacken (par. 6.3) en online bedreiging of intimidatie (par. 6.4).

7.1 Slachtofferschap online criminaliteit

Online criminaliteit bestaat uit drie categorieën van slachtofferschap: online oplichting of fraude, hacken en online bedreiging of intimidatie. Daarnaast is ook de restcategorie andere misdrijven via internet opgenomen in het totaal van online criminaliteit. Elk van deze cijfers is berekend op basis van het percentage inwoners dat in de afgelopen 12 maanden persoonlijk slachtoffer is geworden van één of meerdere vormen van criminaliteit. Welke vormen van online criminaliteit horen bij welke categorie wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

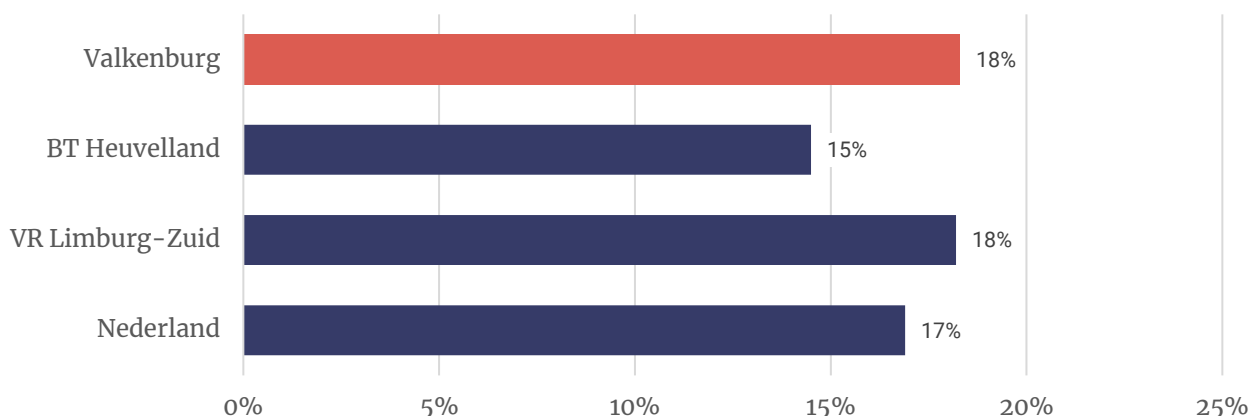
Figuur 7.1 - Slachtofferschap online criminaliteit

Van de inwoners van Valkenburg aan de Geul is 18 procent slachtoffer geweest van online criminaliteit. Online oplichting en/of fraude wordt hier het meest genoemd (11%), gevolgd door hacken (8%). Een kleinere groep inwoners heeft te maken gehad met online bedreiging of intimidatie (3%) of met een ander online misdrijf (1%). Onder slachtoffers van online criminaliteit in Valkenburg aan de Geul ondervond 17 procent emotionele, psychische of financiële problemen als gevolg van het delict.

Figuur 7.2 - Slachtofferschap online criminaliteit per gebied

Er zijn geen significante verschillen waargenomen tussen de gemeente Valkenburg aan de Geul en de referentiegebieden.

18%

van de inwoners van Valkenburg aan de Geul is slachtoffer geweest van online criminaliteit.

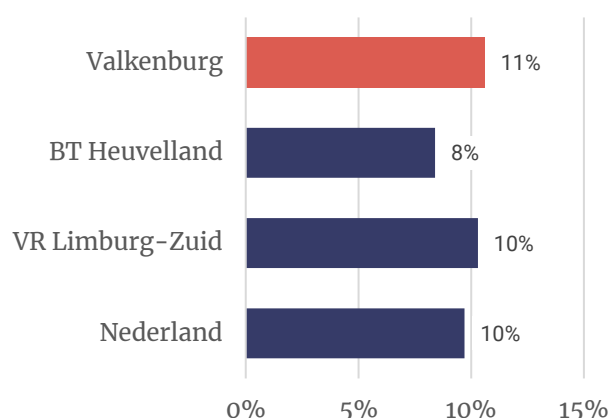
7.2 Slachtofferschap online oplichting of fraude

Voor het slachtofferschap van online oplichting of fraude is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van aankoopfraude, verkoopfraude, fraude betalingsverkeer, illegaal gebruik van persoonsgegevens of phishing. Dit is weergegeven in Figuur 7.3. In Figuur 7.4 is het totale percentage inwoners van Valkenburg aan de Geul zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van online oplichting of fraude.

Figuur 7.3 - Slachtofferschap online oplichting of fraude

Figuur 7.4 - Totaal slachtofferschap online oplichting of fraude per gebied

Van de verschillende vormen van online oplichting en fraude, komt aankoopfraude het vaakst voor. Van de inwoners heeft 7,6 procent hier mee te maken gehad.

In totaal is 11 procent van de inwoners van Valkenburg aan de Geul het afgelopen jaar slachtoffer geweest van online criminaliteit of fraude. Er zijn geen significante verschillen waargenomen tussen de gemeente Valkenburg aan de Geul en de referentiegebieden.

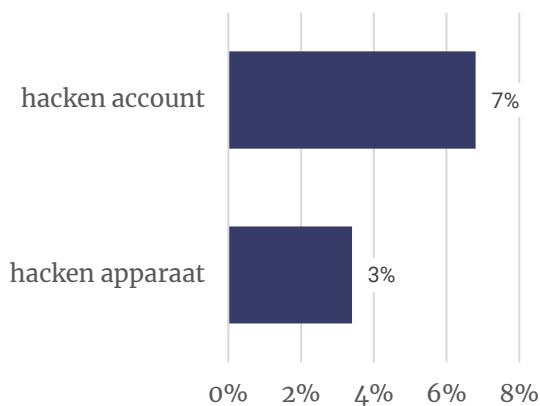
11%

van de inwoners van Valkenburg aan de Geul is slachtoffer geweest van online oplichting of fraude.

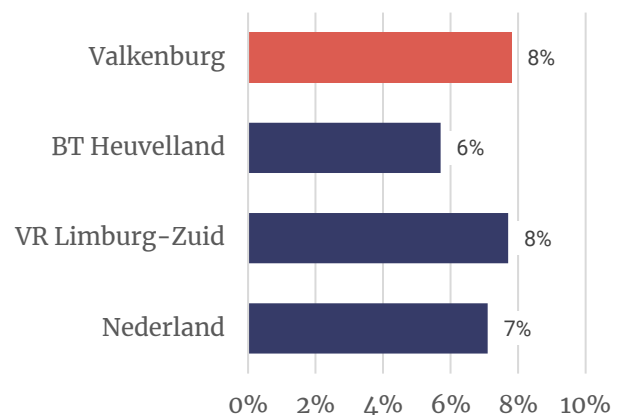
7.3 Hacken

Voor het slachtofferschap van hacken is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker te maken hebben gehad met hacking van een apparaat of een account. Dit is weergegeven in Figuur 6.5. In Figuur 6.6 is het totale percentage inwoners van Valkenburg aan de Geul zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van hacking.

Figuur 7.5 - Slachtofferschap hacken

Figuur 7.6 - Totaal slachtofferschap hacken per gebied

Het hacken van een account is de vorm van hacking dat het meest voor komt. Zeven procent van de inwoners van Valkenburg aan de Geul is hiervan slachtoffer geweest. In totaal is 8 procent van inwoners van Valkenburg aan de Geul slachtoffer geweest van een vorm van hacking. Deze percentages zijn vergelijkbaar met de referentiegebieden.

8%

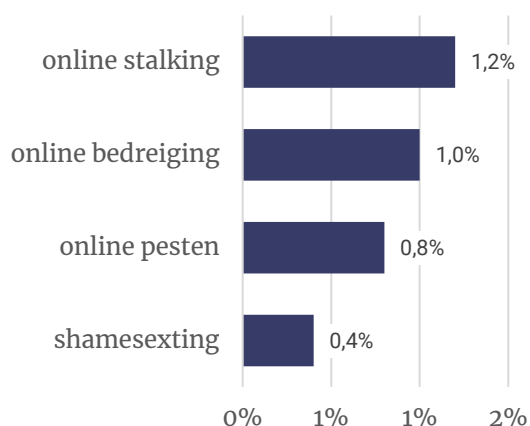
van de inwoners van Valkenburg aan de Geul is slachtoffer van hacking geweest.

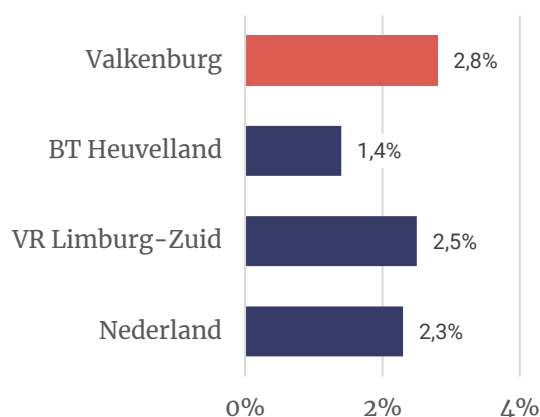
7.4 Online bedreiging of intimidatie

Voor het slachtofferschap van online bedreiging of intimidatie is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van online bedreiging, online pesten, online stalking of shamesexting. Dit is weergegeven in Figuur 6.7. In Figuur 6.8 is het totale percentage inwoners van Valkenburg aan de Geul zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van online bedreiging of intimidatie.

Figuur 7.7 - Slachtofferschap online bedreiging of intimidatie

Figuur 7.8 - Totaal slachtofferschap online bedreiging of intimidatie

De meest voorkomende vorm van online bedreiging/intimidatie is online stalking (1,2%), gevolgd door online bedreiging (1%), online pesten (0,8%) en shamesexting (0,4%). In totaal is 2,8 procent van de inwoners van Valkenburg aan de Geul slachtoffer geweest van online bedreiging of intimidatie. Deze percentages zijn vergelijkbaar met de uitkomsten in de referentiegebieden.

2,8%

van de inwoners van Valkenburg aan de Geul is slachtoffer geweest van online bedreiging of intimidatie.

8 Preventie

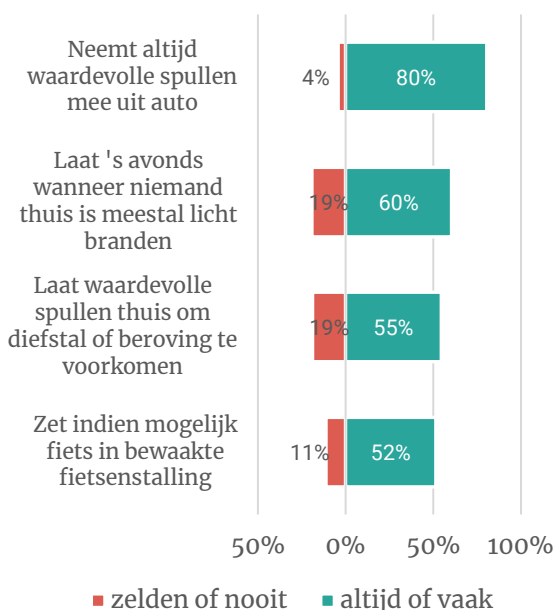
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de maatregelen die burgers treffen ter preventie van criminaliteit, voornamelijk in de woonomgeving. Burgers hebben immers ook een eigen verantwoordelijkheid om te voorkomen dat zij slachtoffer worden van criminaliteit. Als het gaat om persoonlijke maatregelen is criminaliteitspreventie onder te verdelen in preventief gedrag (par. 7.1), preventieve maatregelen (par. 7.2) en online preventie (par. 7.3). Het hoofdstuk sluit af met paragraaf 7.4 over buurtpreventie.

8.1 Preventief gedrag

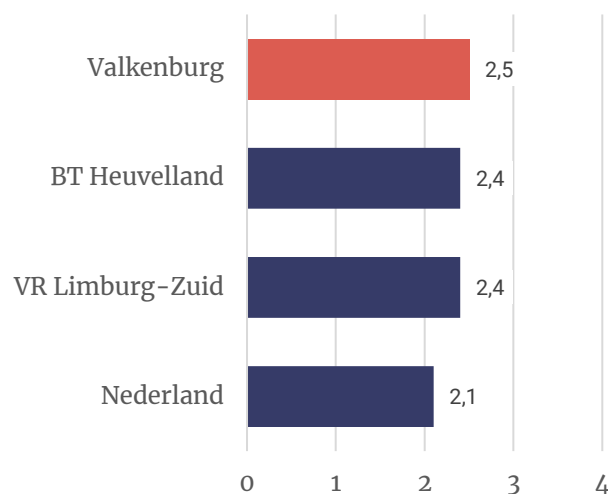
Aan de inwoners is een viertal voorzorgsmaatregelen voorgelegd die betrekking hebben op preventie. Hierbij is gevraagd of zij wilden aangeven welke maatregelen zij hebben genomen (Figuur 7.1). Daarnaast is op basis van het gebruik van deze vier maatregelen een somscore voor preventief gedrag berekend (Figuur 7.2).

De somscore geeft een totaalbeeld van het gebruik van de vier beschreven maatregelen. Daarmee verschilt de score van de eerder toegepaste schaalcores. Voor de somscore geldt: hoe hoger de somscore, des te hoger de mate van preventief gedrag. De minimale waarde van de somscore is 0. De maximale waarde is 4.

Figuur 8.1 - Preventief gedrag (percentage)

Figuur 8.2 - Preventief gedrag (somscore 0-4)

Vier op de vijf inwoners (80%) van Valkenburg aan de Geul nemen altijd of vaak waardevolle spullen mee uit de auto. Daarnaast geeft 60 procent van de inwoners aan meestal lichten te laten branden wanneer er niemand thuis is. Ook het thuis laten van waardevolle spullen om diefstal te voorkomen en het zetten van de fiets in een bewaakte fietsenstalling wordt door ruim de helft van de inwoners vaak of altijd gedaan. De somscore op preventief gedrag in Valkenburg aan de Geul is een 2,5. Deze score is 0,4 punten hoger dan gemiddeld in Nederland (2,1).

Wel is de score van de gemeente Valkenburg aan de Geul vergelijkbaar met de uitkomsten in de overige referentiegebieden.

80%

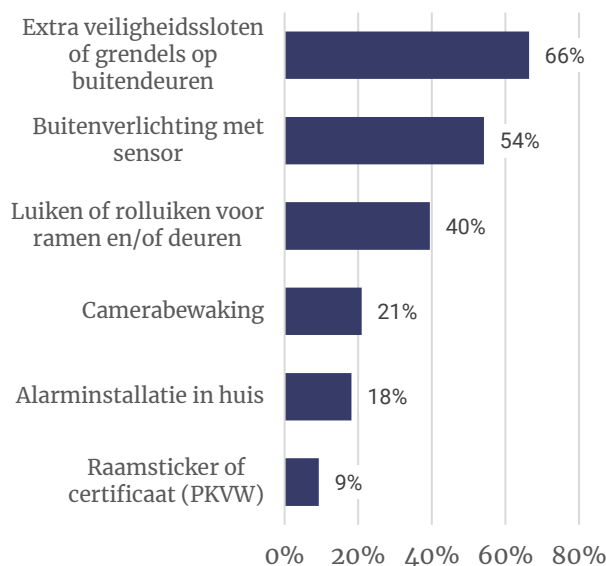
van de inwoners van Valkenburg aan de Geul neemt altijd waardevolle spullen mee uit te auto.

8.2 Preventieve maatregelen in en om de woning

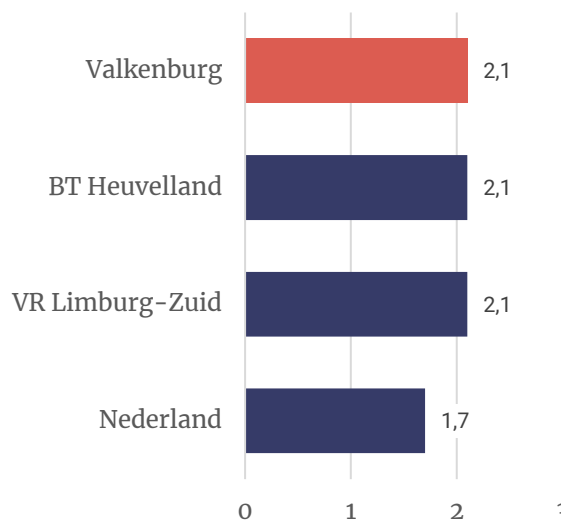
Vervolgens is aan de inwoners een lijst met zes voorzieningen voorgelegd die betrekking hebben op het nemen van preventieve maatregelen. Hierbij gaat het vooral om de aanwezigheid van voorzieningen om woning en bezittingen te beschermen (Figuur 7.3). Op basis van deze zes voorzieningen is een somscore voor het aantal beveiligingsmaatregelen in en rondom de woning berekend (Figuur 7.4).

De somscore 'preventieve maatregelen' geeft het gemiddelde aantal aanwezige beveiligingsmaatregelen in en rondom woningen per huishouden in de vergelijkingsgebieden weer. De waarde van de somscore is minimaal 0 en maximaal 6.

Figuur 8.3 - Preventieve maatregelen thuis (percentage aanwezig)

Figuur 8.4 - Preventieve maatregelen thuis (somscore 0-6)

De meest genoemde maatregel is extra veiligheidssloten of grendels op buitendeuren. Twee op de drie inwoners van Valkenburg aan de Geul (66%) geven aan dat deze preventieve maatregel in hun huis aanwezig is. Daarnaast heeft ruim de helft van de inwoners (54%) buitenverlichting met een sensor. De overige preventieve maatregelen worden minder vaak getroffen. Gemiddeld hebben inwoners van Valkenburg aan de Geul 2,1 van uitgevraagde preventieve maatregelen in hun huis getroffen. Dit aantal is hoger dan het landelijke gemiddelde (1,7).

66%

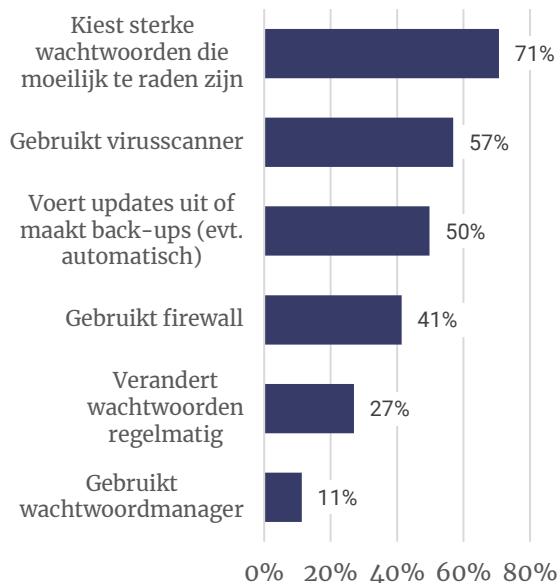
van de inwoners van Valkenburg aan de Geul heeft thuis extra veiligheidssloten op de buitendeuren.

8.3 Online preventie

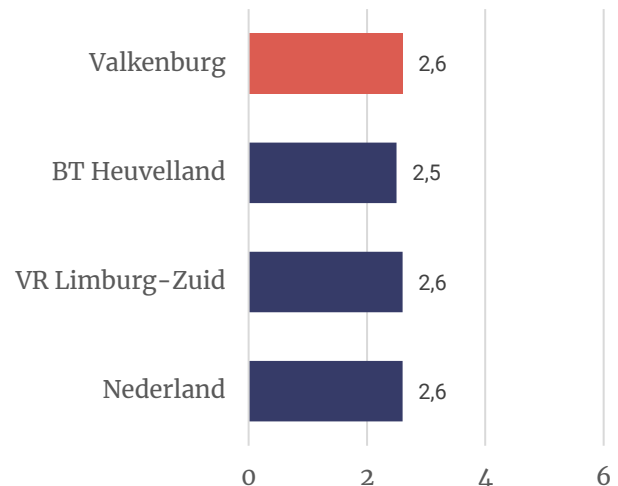
Inwoners konden ook aangeven welke maatregelen zij nemen om hun digitale gegevens te beschermen. Hiervoor zijn zes verschillende soorten maatregelen voorgelegd (Figuur 7.5) Op basis van deze zes voorzieningen is een somscore berekend voor 'online preventie' (Figuur 7.6).

De somscore 'online preventie' geeft het gemiddelde aantal aanwezige maatregelen voor de bescherming van digitale gegevens weer. De waarde van de somscore is minimaal 0 en maximaal 6.

Figuur 8.5 - Online preventie (percentage gebruikt)

Figuur 8.6 - Online preventie (somscore 0-6)

Om digitale gegevens te beschermen geven zeven op de tien inwoners van Valkenburg aan de Geul (71%) aan wachtwoorden te kiezen die moeilijk te raden zijn. Twee andere maatregelen die vaak worden genomen zijn het gebruik maken van een virusscanner (57%) en het uitvoeren van updates en back-ups (50%). Vier procent van de inwoners geeft aan helemaal geen online preventie maatregelen te nemen. Gemiddeld hebben de inwoners van Valkenburg aan de Geul 2,6 maatregelen getroffen om hun digitale gegevens te beschermen. Dit aantal is vergelijkbaar met de somscore van de referentiegebieden.

71%

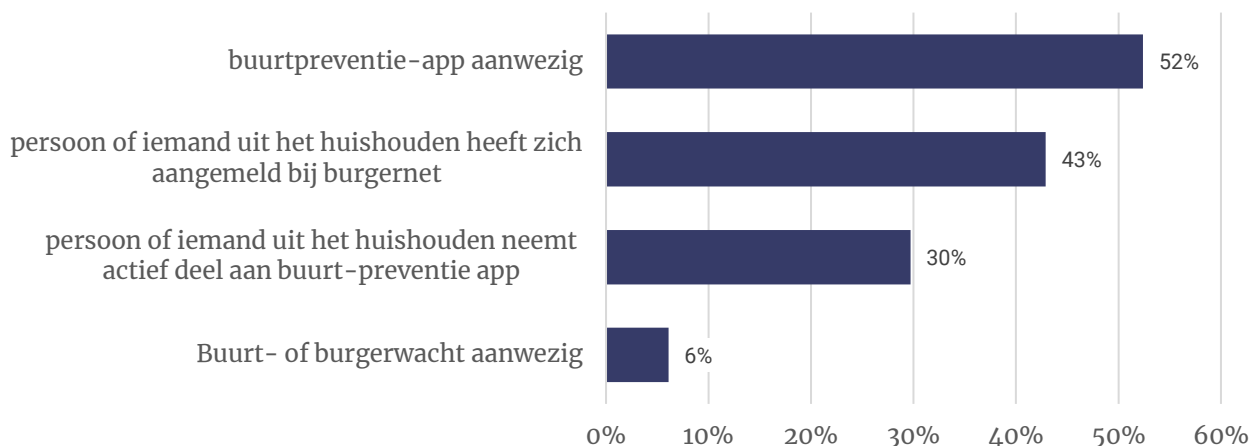
van de inwoners van Valkenburg aan de Geul kiest sterke wachtwoorden die moeilijk te raden zijn.

8.4 Buurtpreventie

Sinds 2019 zit er in de Veiligheidsmonitor ook een vragenblok over verschillende vormen van buurtpreventie. Inwoners van de gemeente Valkenburg aan de Geul kunnen aangeven of er buurt- of burgerwacht en/of whatsapp buurtpreventie aanwezig is, en of er iemand uit het huishouden actief deelneemt aan een buurtpreventie-app of zich heeft aangemeld bij burgernet (Figuur 7.7).

Figuur 8.7 - Buurtpreventie (percentage)

Ruim de helft van de inwoners (52%) geeft aan dat er in hun buurt een buurtpreventie-app aanwezig is. Een derde van de inwoners zegt zelf (of iemand uit het huishouden) actief deel te nemen aan deze app (30%). Een kwart van de inwoners geeft aan niet te weten of er een buurtpreventie-app in hun buurt aanwezig is (25%). Daarnaast zeggen twee op de vijf inwoners (43%) dat iemand uit het huishouden zich heeft aangemeld bij burgernet. Een kleine groep van 6 procent geeft aan dat er in hun buurt een buurt- of burgerwacht aanwezig is. Bijna de helft van de inwoners (47%) zegt dit niet te weten.

9 Burgers en politie

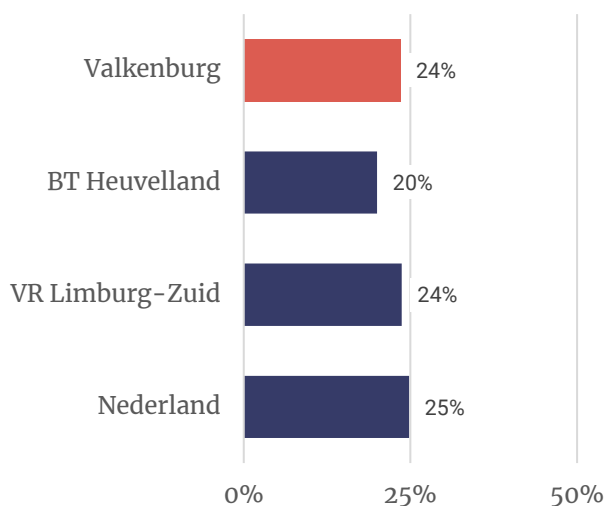
In dit hoofdstuk staat de tevredenheid over het functioneren van de politie centraal. Allereerst wordt de tevredenheid over contacten tussen burgers en de politie beschreven (paragraaf 8.1). Daarna beschrijft dit hoofdstuk het functioneren van de politie in de buurt (par. 8.2) en het functioneren van de politie in het algemeen (par. 8.3).

9.1 Contacten burgers met politie

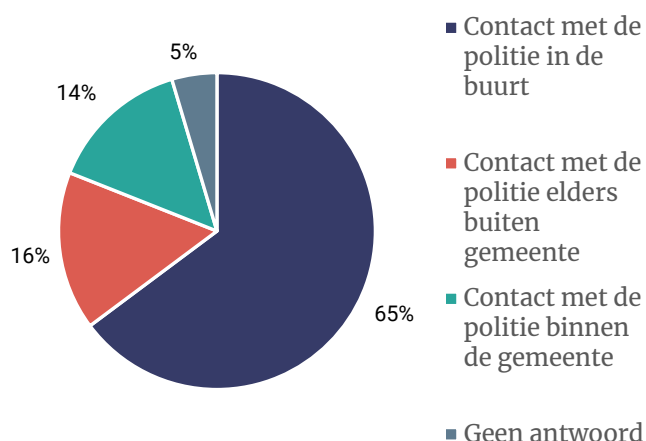
Deze paragraaf beschrijft de contacten van de inwoners van Valkenburg aan de Geul met de politie. Achtereenvolgens gaan we in op het percentage dat contact heeft gehad, de reden(en) hiervoor en de tevredenheid over dit contact.

Figuur 9.1 laat het percentage inwoners zien dat contact heeft gehad met de politie in de afgelopen twaalf maanden in vergelijking met de referentiegebieden. In Figuur 9.2 wordt het contact met de politie binnen de buurt, elders in de gemeente en buiten de gemeente getoond.

Figuur 9.1 - Contact met de politie

Figuur 9.2 - Contact met de politie (% van bewoners met contact met de politie)

In de gemeente Valkenburg aan de Geul heeft bijna een kwart van de inwoners in het afgelopen jaar contact gehad met de politie (24%). Dit is vergelijkbaar met de referentiegebieden. Circa twee derde van het contact was met de politie in de buurt (65%). Bij een kleiner deel van inwoners vond het contact plaats ergens anders binnen de gemeente (16%) of buiten de gemeente (14%).

Tabel 8.1 gaat verder in op het contact dat inwoners hebben gehad met de politie. Waarom hebben zij contact gehad, op wiens initiatief en op welke manier(en)? De meest genoemde reden om contact te hebben met de politie is om aangifte/melding te doen (52%). Het initiatief van het contact lag voornamelijk bij de burger (84%). In de meeste gevallen ging het om persoonlijk contact (53%) of telefonisch contact (35%).

Tabel 8.1 - Reden contact, initiatief, wijze van contact (basis: inwoners die contact met politie hebben gehad)

REDEN CONTACT	%	INITIATIEF CONTACT	%	WIJZE CONTACT	%
bekeuring/waarschuwing	14%	politie	16%	persoonlijk	53%
aangifte/melding	52%	burger	84%	telefonisch	35%
andere contacten	11%			via Burgernet	1%
				via sociale media op internet, bijv. twitter	4%
				anders via internet, bijv. via de website van de politie	8%
				anders niet via internet, bijv. schriftelijk	0%

Tevredenheid

Aan de inwoners van Valkenburg aan de Geul is ook gevraagd of zij tevreden zijn over hun laatste contact met de politie. Hier geeft 66 procent van de inwoners aan (zeer) tevreden te zijn met het contact. Er is geen sprake van een significant verschil tussen de tevredenheid van de inwoners van Valkenburg aan de Geul en het basisteam Heuvelland (67%). Wel ligt het percentage tevreden inwoners 4 procent hoger in Valkenburg aan de Geul dan gemiddeld in de veiligheidsregio Limburg-Zuid (62%).

66%

van de bewoners is tevreden over het contact met de politie

Inwoners die minder tevreden waren konden aangeven wat hiervoor de redenen waren. Hieruit komt een top 3 van redenen voor ontevredenheid over contact met de politie. De meest genoemde reden is dat problemen niet zijn opgelost (27%). Gevolgd door dat men het gevoel had dat de politie hen niet serieus nam of niet geïnteresseerd was (26%) en dat de politie inwoners lang liet wachten, te laat was of niet kwam (18%). Deze percentages zijn echter een indicatie, aangezien het hier gaat om minder dan 50 waarnemingen op gemeenteniveau

<1>

27%

Problemen niet opgelost

<2>

26%

Politie nam mij niet serieus/was niet geïnteresseerd

<3>

18%

Politie was te laat of kwam niet

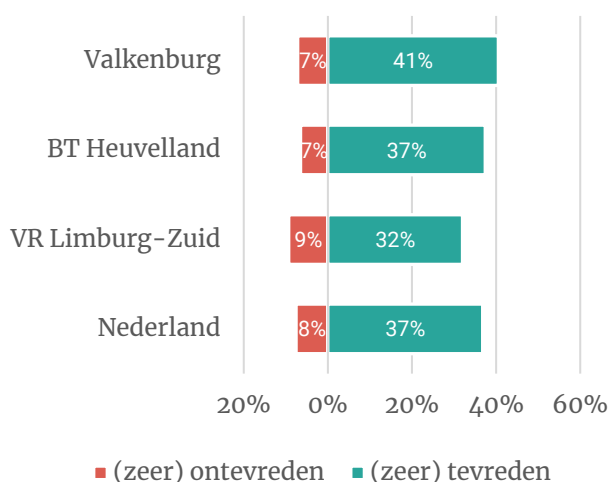
9.2 Functioneren politie in de buurt

Allereerst is inwoners gevraagd een algemeen oordeel te geven over het functioneren van de politie in de buurt. Vervolgens is aan de inwoners gevraagd naar hun oordeel over de zichtbaarheid van de politie in de buurt. Ten slotte is een aantal stellingen voorgelegd die verder inzoomen op het functioneren van de politie in de woonbuurt.

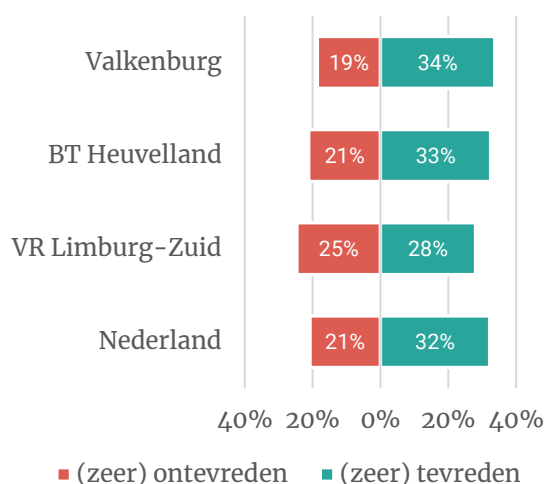
Tevredenheid

Aan de inwoners van Valkenburg aan de Geul is gevraagd een oordeel te geven over het functioneren van de politie in de woonbuurt en over de zichtbaarheid van de politie in de buurt. Het oordeel over het functioneren van de politie staat in Figuur 8.3 en Figuur 8.4 geeft het oordeel over de zichtbaarheid van de politie in de buurt weer.

Figuur 9.3 - Oordeel functioneren politie in de buurt

Figuur 9.4 - Oordeel zichtbaarheid politie in de buurt

Vier op de tien inwoners van Valkenburg aan de Geul zijn (zeer) tevreden over het functioneren van de politie in de buurt (41%). Zeven procent van de inwoners is daarentegen (zeer) ontevreden over het functioneren van de politie. Ruim een kwart van de inwoners (26%) geeft aan niet tevreden en ook niet ontevreden te zijn. In Valkenburg aan de Geul zijn meer inwoners tevreden over het functioneren van de politie dan in de veiligheidsregio Limburg-Zuid (32%) en gemiddeld in Nederland (37%).

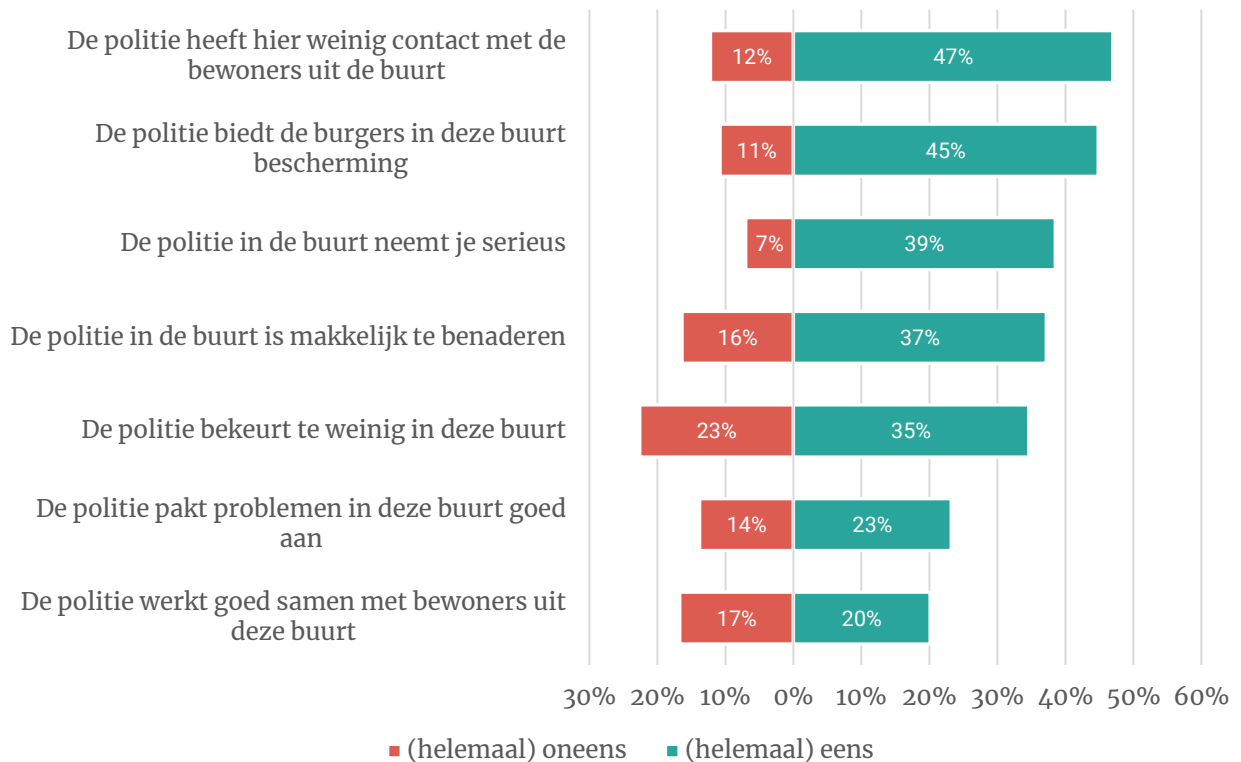
Daarnaast is een derde van de inwoners van Valkenburg aan de Geul (zeer) tevreden met de zichtbaarheid van de politie (34%). Dit percentage ligt hoger dan gemiddeld in de veiligheidsregio Limburg-Zuid (28%). Van de inwoners van Valkenburg aan de Geul is 19 procent (zeer) ontevreden over de zichtbaarheid van de politie. Ruim een derde van de inwoners (37%) geeft aan niet tevreden en ook niet ontevreden te zijn over de zichtbaarheid van de politie.

Functioneren van de politie

Daarnaast is aan de inwoners een aantal stellingen voorgelegd over het functioneren van de politie in de buurt. Figuur 8.5 geeft het percentage inwoners weer dat het (helemaal) eens of (helemaal) oneens is met de stellingen.

Figuur 9.5 - Stellingen functioneren politie in de buurt (basis: inwoners met oordeel over functioneren politie)

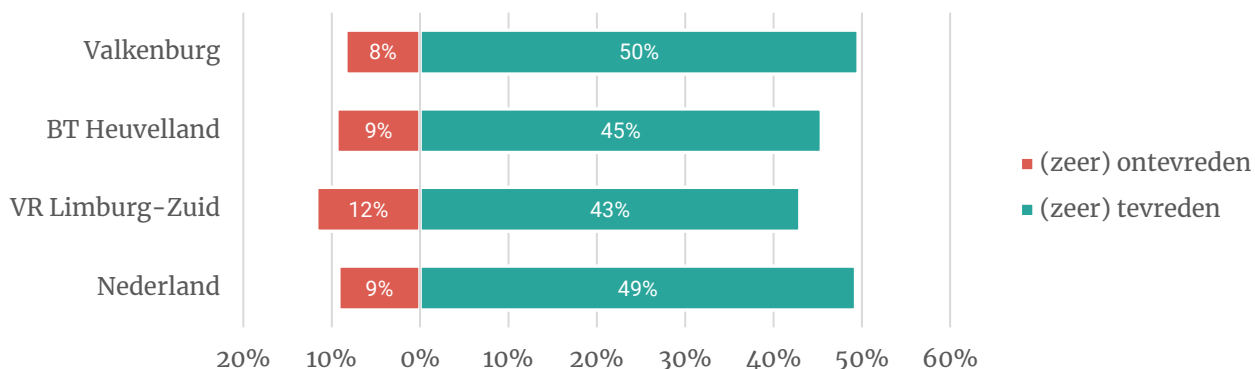
Van de inwoners van Valkenburg aan de Geul die een oordeel hebben gegeven over het functioneren van de politie, vindt het grootste deel dat de politie weinig contact heeft met de bewoners van de buurt. Bijna de helft van de inwoners (47%) is het eens met deze stelling. Daarna volgt de stelling dat de politie bescherming biedt aan de inwoners in de buurt (45%). Inwoners zijn het minst vaak eens met de stellingen dat de politie problemen in de buurt goed aanpakt (23%) en dat de politie goed samenwerkt met de buurtbewoners (20%).

9.3 Functioneren politie in het algemeen

In deze laatste paragraaf van dit hoofdstuk staat het functioneren van de politie in het algemeen centraal. Inwoners van Valkenburg aan de Geul is gevraagd om een oordeel te geven over het functioneren van de politie in het algemeen (Figuur 9.6).

Figuur 9.6 - Tevredenheid over het functioneren van de politie in het algemeen

De helft van de inwoners van Valkenburg aan de Geul is (zeer) tevreden over het functioneren van de politie in het algemeen (50%). Daarnaast geeft 8 procent van de inwoners aan (zeer) ontevreden te zijn. Het aantal tevreden inwoners ligt in Valkenburg hoger dan gemiddeld in de veiligheidsregio Limburg-Zuid (43%) .

A Bijlage trends en ontwikkelingen

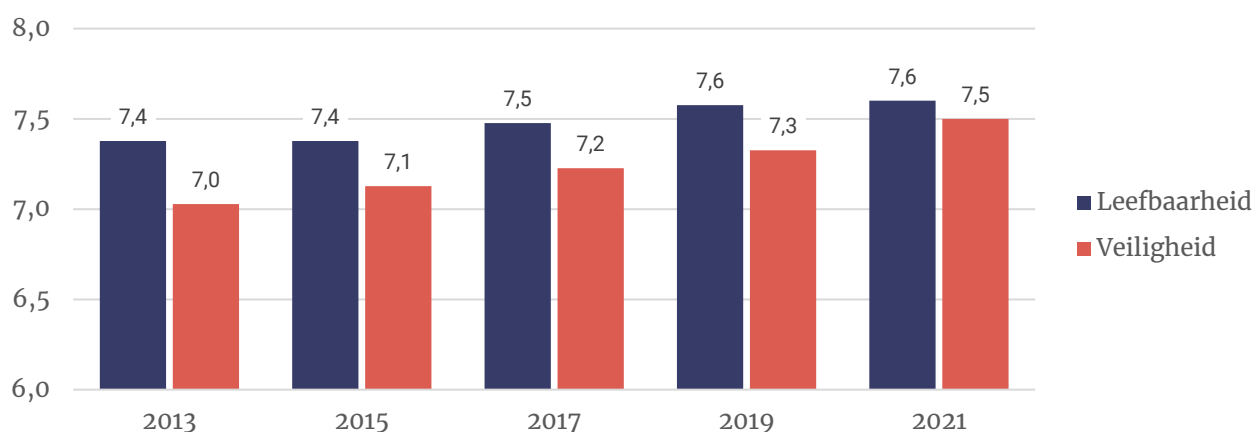
A.1 Landelijke trends in de veiligheidsmonitor

In het eerste hoofdstuk van deze bijlage worden de belangrijkste landelijke trends uit de Veiligheidsmonitor samengevat. Deze trends staan uitgebreid beschreven in de landelijke rapportage van het CBS (2021). De samenvatting in dit rapport is bedoeld voor het gemak van de lezer en om de resultaten uit het rapport in een breder perspectief te plaatsen.

Beoordeling leefbaarheid en veiligheid

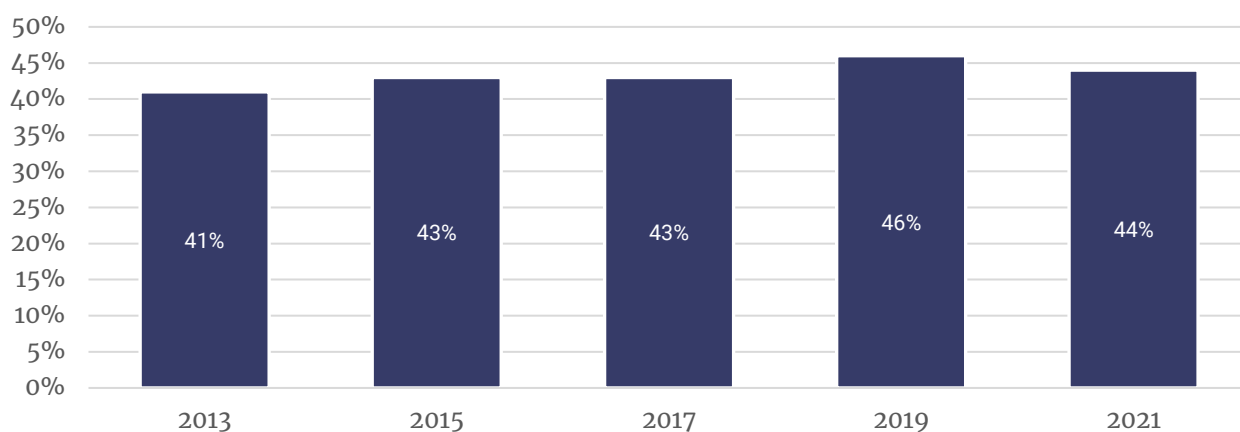
De rapportcijfers over veiligheid in de buurt laten al een aantal jaar een stijgende trend zien, deze trend wordt in 2021 doorgezet. Gemiddeld zijn inwoners van Nederland steeds positiever over hoe veilig wonen het is in de buurt. De rapportcijfers voor leefbaarheid lieten de afgelopen jaren ook een (lichte) stijgende trend zien. In 2021 is hier echter sprake van een stabilisatie.

Figuur A.1.1 - Rapportcijfers leefbaarheid en veiligheid woonbuurt, trend 2013-2021

De mate van waardering voor het totale functioneren van de gemeente betreffende de aanpak van leefbaarheid en veiligheid is in 2021 gedaald. Dit volgt op een eerdere stijgende lijn in het aandeel inwoners dat (zeer) tevreden is over hoe de gemeente functioneert op het gebied van veiligheid en leefbaarheid.

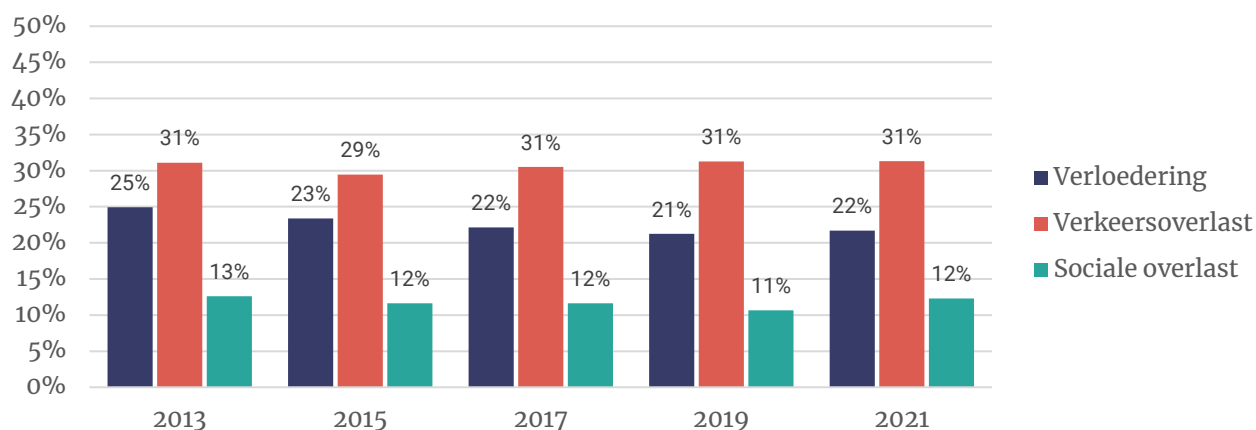
Figuur A.1.2 – Oordeel functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid

Overlast

Gemiddeld ervaart 43 procent van de burgers zelf veel overlast van één of meer vormen van overlast die in de buurt voor kunnen komen. Dit is vergelijkbaar met 2017, maar minder dan in 2013 toen dit aandeel nog 46 procent was. De afname zit met name in overlast van fysieke verloedering. Sociale overlast³ was tussen 2013 en 2019 ook aan het dalen, maar is tussen 2019 en 2021 weer toegenomen. De ervaren verkeersoverlast is over de hele periode vergelijkbaar gebleven.

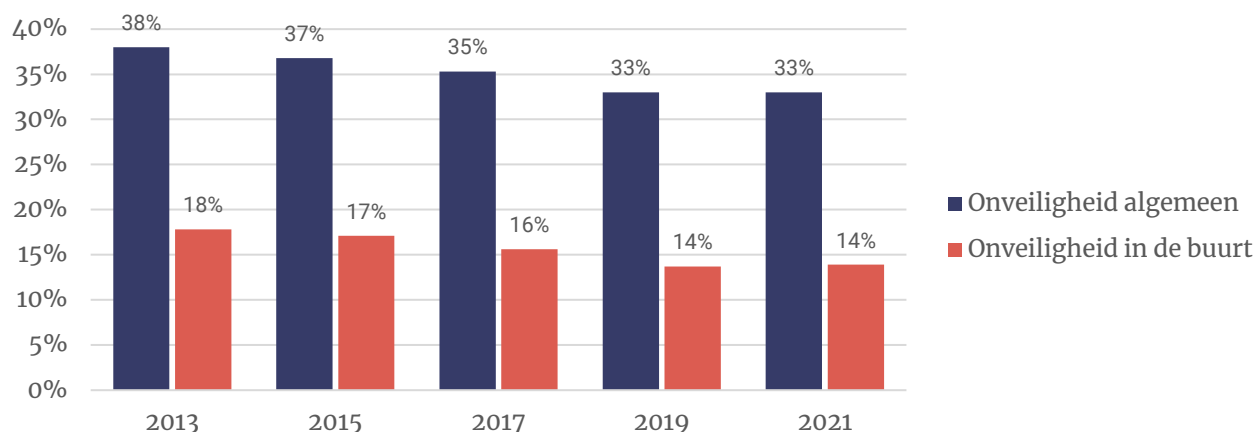
Figuur A.1.3 - Ervaren overlast in de buurt

Veiligheidsbeleving

In 2021 voelt 14 procent van de burgers zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Dat is gelijk aan 2019, maar lager dan 2017 (16%). Naast de veiligheidsbeleving in de buurt is in de Veiligheidsmonitor ook naar de veiligheidsbeleving in algemene zin gevraagd. In 2021 voelt 33 procent van de mensen zich wel eens onveilig. Dit is gelijk aan 2019 (33%), maar minder dan in de voorgaande jaren. Het percentage inwoners dat zich vaak onveilig voelt – zowel in algemene zin als in de buurt – bedraagt 2 procent, in 2019 was dit in beide gevallen 1 procent.

Figuur A.1.4 - Onveiligheidsgevoel

³ In 2021 worden de cijfers voor sociale overlast in de buurt berekend op basis van zeven vormen van overlast (CBS, 2021, p. 19). De cijfers voor sociale overlast uit de eerdere jaren bestaan uit vijf verschillende stellingen.

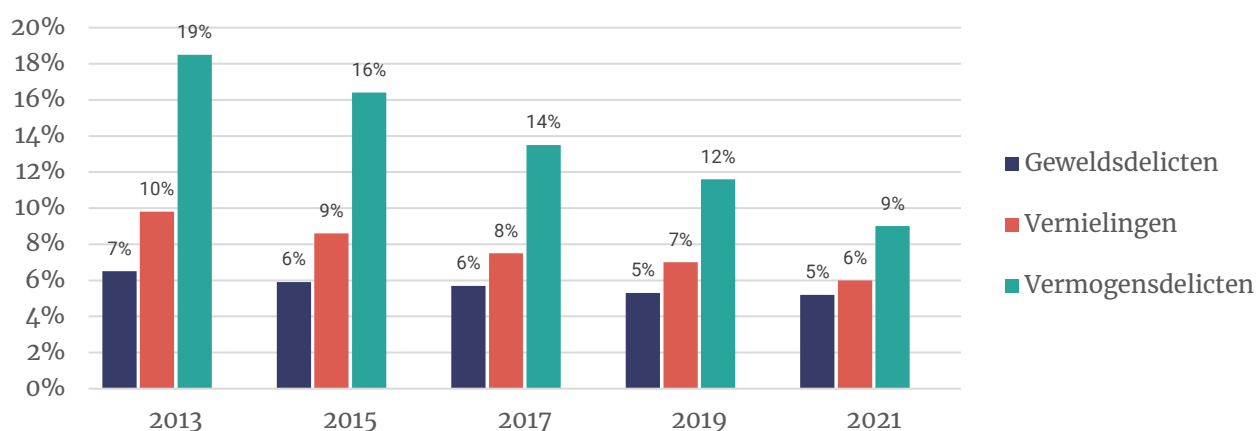

Slachtofferschap criminaliteit

Er is een dalende trend te zien in slachtofferschap van vermogensdelicten en vandalismedelicten, deze dalende trend zet bij beide type delicten door in 2021. Bij vermogensdelicten is er sprake van een iets sterkere daling. In 2013 werd 19 procent slachtoffer van een vermogensdelict, in 2021 ligt dit op 9 procent. Het aantal geweldsdelicten is gelijk gebleven ten opzichte van 2019 (5%), maar ligt lager dan in de jaren daarvoor.

De aangiftebereidheid van traditionele criminaliteit vertoonde tussen 2013 en 2019 een dalende trend. Slachtoffers meldden delicten minder vaak bij de politie en deden minder vaak aangifte. In 2013 meldde 36 procent van de slachtoffers zich nog bij de politie, in 2019 is dit gedaald tot 31 procent. In 2021 is er echter weer een stijgende lijn zichtbaar, 33 procent van de slachtoffers deed aangifte bij de politie van wat hen overkomen was.

Figuur A.1.5 - Persoonlijk slachtofferschap delicten

Burgers en politie

Tussen 2013 en 2019 steeg de tevredenheid over het totale functioneren van de politie in de eigen buurt. In 2021 is de tevredenheid echter (licht) afgenomen ten opzichte van 2019. De tevredenheid over het contact met de politie in de gemeente laat tevens een stijgende trend zien tussen 2013 en 2019 en neemt vervolgens af na 2019. De belangrijkste redenen voor burgers om soms ontevreden te zijn over contact met de politie is als problemen niet zijn opgelost of als de politie hen niet serieus nam of niet geïnteresseerd was.

A.2 Patronen in de Veiligheidsmonitor

In het tweede hoofdstuk van deze bijlage bespreken we een aantal patronen in de landelijke Veiligheidsmonitor tussen belangrijke onderwerpen en kenmerken als leeftijd en stedelijkheid. Dit is een samenvatting van de patronen die in het landelijke rapport worden beschreven. Meer informatie en cijfermateriaal is beschikbaar via statline van CBS of via I&O Research.

Leefbaarheid

De tevredenheid van Nederlanders over het functioneren van de gemeentelijke aanpak van leefbaarheid en veiligheid verschilt nauwelijks naar de mate van stedelijkheid van het gebied. In meer stedelijke gebieden geven inwoners vaker aan gemeentelijke handhavers te zien dan in minder stedelijke gebieden.

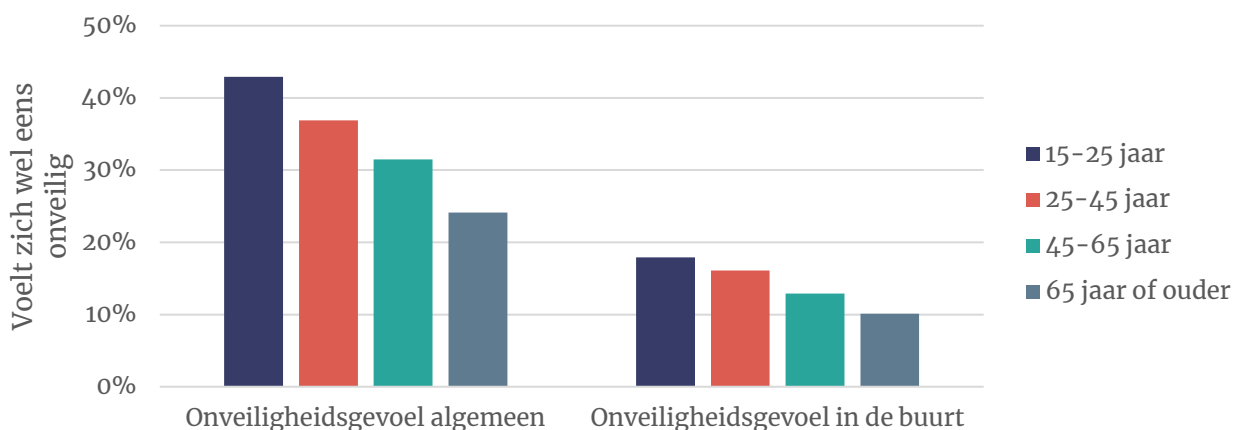
Naast de zichtbaarheid neemt ook de tevredenheid toe over deze handhavers met een grotere stedelijkheidsgraad. In niet stedelijke gemeenten is 21 procent tevreden over het functioneren van gemeentelijke handhavers, in zeer stedelijke gemeenten is dit 28 procent (CBS, 2021, p. 19).

In gebieden waar de stedelijkheid groter is, ervaren bewoners meer buurtoverlast. Ook in gemeenten met meer inwoners is er meer sprake van buurtoverlast. In 70-duizend-plus-gemeenten ervaart 51 procent veel buurtoverlast, terwijl dit in 2021 gemiddeld 4,6 procent is (CBS, 2021, p. 23).

Veiligheidsbeleving

De veiligheidsbeleving verschilt naar leeftijd: als Nederlanders ouder worden, ervaren zij minder vaak gevoelens van onveiligheid. Mensen in de leeftijdsgroepen 15-24 en 25-44 voelen zich onveilig dan 45-64-jarigen en vooral 65-plussers. Dit patroon was in 2019 ook al zichtbaar. De verschillen zijn groter bij onveiligheidsgevoelens in het algemeen dan bij onveiligheidsgevoelens in de buurt (p. 26). In het algemeen voelt 43 procent van de 15-24 jarigen zich wel eens onveilig en 24 procent van de 65-plussers. Bij onveiligheidsgevoel in de buurt gaat het om 18 procent van de 15-24 jarigen en 10 procent van de 65-plussers.

Figuur A.2.1 - Onveiligheidsgevoel naar leeftijd, 2021

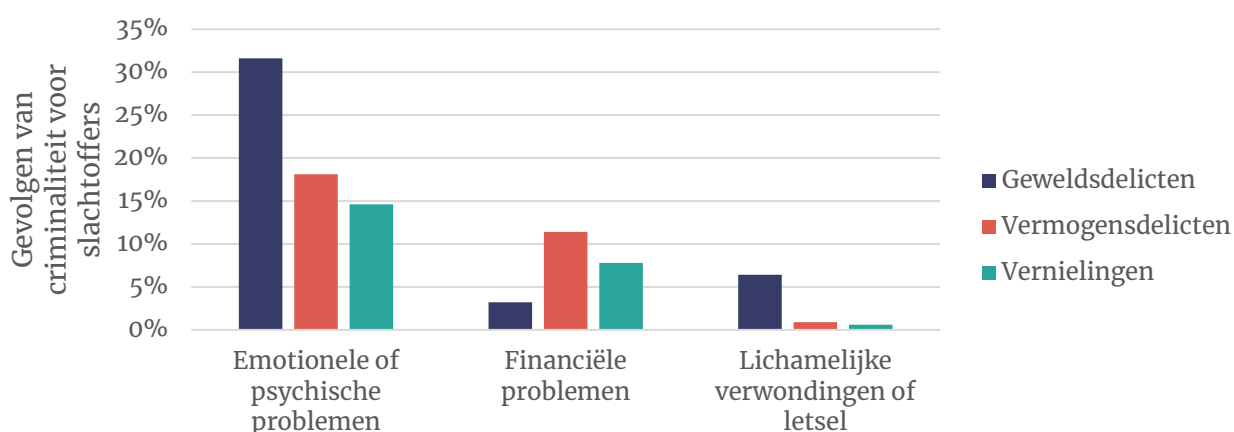
Veiligheidsbeleving verschilt bovendien naar geslacht. In zowel de eigen buurt als in het algemeen voelen vrouwen zich vaker onveilig dan mannen, respectievelijk 17 tegen 11 procent en 42 procent tegen 24 procent (CBS, 2021, p. 26). Jonge vrouwen van 15 tot 25 jaar voelen zich het vaakst onveilig. Zij voelen zich in het algemeen en in de buurt ongeveer twee keer zo onveilig als jonge mannen in dezelfde leeftijdsgroep.

Gevolgen van criminaliteit

In totaal heeft ruim een kwart van de slachtoffers van traditionele criminaliteit emotionele, lichamelijke of financiële gevolgen ervaren als gevolg van hun slachtofferschap (CBS, 2021, p. 44). Emotionele problemen kwamen het vaakst voor bij geweldsdelicten. Bijna 32 procent van de slachtoffers gaf aan emotionele problemen te ervaren, tegenover 18 procent en 15 procent van de slachtoffers van vermogensdelicten en vernielingen. Financiële problemen kwamen het vaakst voor bij vermogensdelicten, slachtoffers kampten het vaakst met lichamelijke verwondingen of letsel in het geval van geweldsdelicten.

Figuur A.2.2 – Gevolgen criminaliteit naar type geweldsdelict, 2021

De mate waarin slachtoffers emotionele, lichamelijke of financiële problemen ervaren na hun slachtofferschap verschilt naar geslacht. Dit verschil is voornamelijk zichtbaar als het gaat om emotionele of psychische problemen. Vrouwen hebben in 23 procent van de gevallen last van emotionele problemen na hun slachtofferschap, voor mannen is dit 19 procent.

Burgers en politie

De mate waarin inwoners (zeer) tevreden zijn over het functioneren van de politie verschilt niet tussen meer en minder verstedelijkte gebieden. Dit geldt zowel voor de tevredenheid over het functioneren van de politie in de buurt als het functioneren van de politie in het algemeen. In meer verstedelijkte gebieden is de tevredenheid over het functioneren van de politie wel iets hoger dan in gebieden met minder verstedelijking.

De mate waarin inwoners vinden dat de politie zichtbaar is in de buurt verschilt naar stedelijkheid. In meer verstedelijkte buurten geven relatief meer inwoners aan dat de politie vaak zichtbaar is in hun buurt, dan inwoners in minder stedelijke buurten. In zeer stedelijke buurten ziet 18 procent van de inwoners de politie vaak, in niet stedelijke buurten is dit 3 procent (CBS, 2021, p. 62). De tevredenheid van burgers over de hoe zichtbaar de politie is in hun buurt verschilt ook naar stedelijkheid, al in mindere mate dan bij de zichtbaarheid. In zeer stedelijke buurten is 38 procent van de inwoners (zeer) tevreden over de zichtbaarheid van de politie in hun buurt, in weinig stedelijke buurten bedraagt dit 28 procent (CBS, 2021, p. 63).

Preventie

De mate van Whatsapp-buurtpreventie verschilt naar de mate van stedelijkheid. Als de stedelijkheid afneemt, is Whatsapp-buurtpreventie vaker aanwezig. In niet stedelijke buurten geven ruim twee keer zoveel inwoners aan dat er Whatsapp-preventie aanwezig is dan inwoners van zeer stedelijke buurten (46% tegen 20%). De aanwezigheid van buurt- of burgerwachten verschilt ook naar stedelijkheidsgraad, maar wel in mindere mate. In minder verstedelijkte buurten is de deelname van inwoners aan Whatsapp buurtpreventie en Burgernet groter dan in buurten met meer stedelijkheid.

Bron:

Centraal Bureau voor de Statistiek (2022), Veiligheidsmonitor 2021, Den Haag (online publicatie) <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2022/09/veiligheidsmonitor-2021>

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl